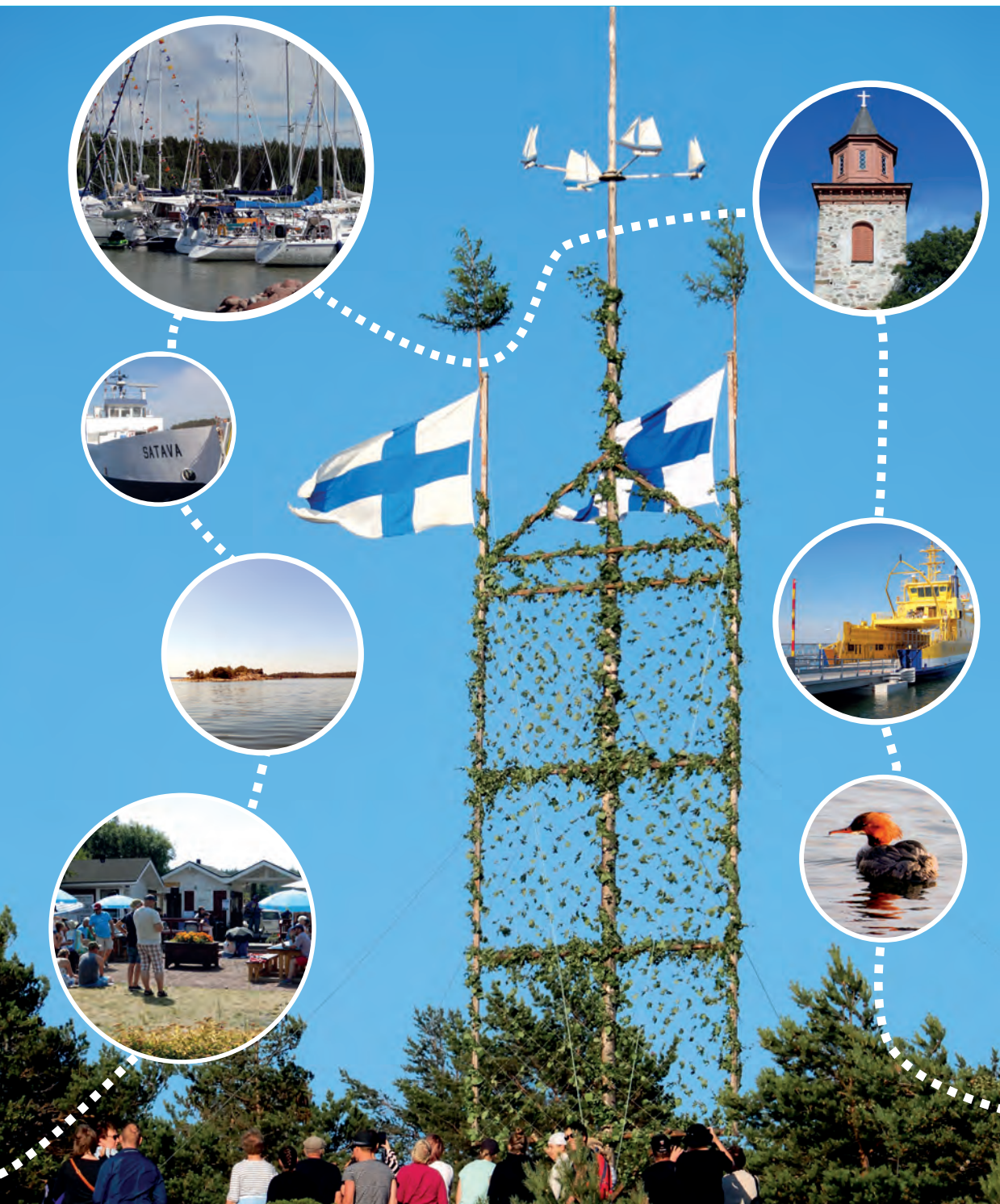

PRO INIÖ

-2020-

Tillsammans för ett aktivt och levande Iniö. Året om – även i framtiden.
Yhdessä aktiivisen ja elävän Iniön puolesta. Ympäri vuoden – myös tulevaisuudessa.

Riksdagsledamot
Kansanedustaja
**Sandra
Bergqvist**

3, 24

**Erkas
gården
Jumo**

10-11, 22-23

**Pargas stad
Paraisten
kaupunki**

4-5, 20-21

**Roger
Mattsson
Kolko**

12-13

**Mitt Iniö
Minun Iniö**

6, 8, 9,
18, 19, 25

**NAGU ANDELSBANK
NAUVON OSUUSPANKKI**

Skärgårdsvägen - Saaristotie 4540
Tfn/Puh 010 255 2810
e-post/s-posti: nagu@op.fi

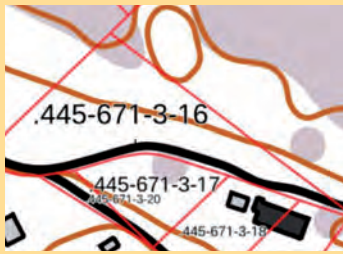
**INIÖ SERVICEPUNKT
INIÖN PALVELUPISTE**

Iniövägen 590
(Områdeskontoret/Hälsocentralen, Aluekonttori/Terveyskeskus)
Onsdagar/Keskiviikkoisin kl./klo 11-14

Tillsammans för ett aktivt och levande Iniö. Året om - även i framtiden.

OBJEKT TILL SALU - MYYTÄVÄT KOHTEET:

Egnahemshustomt i Degernäs för boende året runt, 6000 m². Degernäs, omakotitalotontti ympärivuotiseen asumiseen, 6000 m².
Förfrågningar / Tiedustelut:
Folkhälsan
linda.lindberg0@gmail.com
Reg.nr/Rek.nro: 445-671-3-16

STOCKSTUGA/HIRSIMÖKKI 47 m² totalt/yhteensä 58 m².
Vedkamin och el /
Puuliesi ja sähkölämmitin
Pris / Hinta: 60.000e
Förfrågningar / Tiedustelut:
Leo Ekqvist, 0400 784 306
stugby.leonella@gmail.com

OBJEKT TILL UTHYRNING - VUOKRATTAVAT KOHTEET:

Bostaden omfattar 3 r + k + b + förråd.
Totalyta 112,5 m².
Lämpar sig för större barnfamilj.
Asunto 3 h + k + s + varasto.
Pinta-ala yhteensä 112,5 m².
Sopii isommallekin lapsiperheelle.
Förfrågningar / Tiedustelut:
Pargas stad / Paraisten kaupunki,
Joakim Jansén 040 488 6073

Iniövägen 603 bst 2
Iniöntie 603 as 2
3 h/r+k+b/s, 81,2m²:
665,85/månad / kuukausi
Förfrågningar / Tiedustelut:
Memera 044 264 3883
toni.kaarto@memera.fi

Ledig from. / Vapautuu: 1.9.2020

Yhdessä aktiivisen ja elävän Iniön puolesta. Ympäri vuoden - myös tulevaisuudessa.

INIÖVIMPELN - INIÖVIIRI

Beställningar / Tilaukset:
info@proinio.fi
eller/tai Mona 040 771 2508

70€

Vimpelns mått / Viirin mitat:
50x400cm 70:-
50x550cm 90:-

Johnny Nabbas
044 - 554 2960

Markentreprenad, byggmaterial & land- & sjötransporter
Maanrakennustyöt, rak. tarvikkeet, maa- & merikuljetukset

Ravintola - Tilapuoti

www.erkasgarden.com

Avoinna
aamusta iltaan

Puhelin:
040 595 8794

Iniöntie 27, 23390 Iniö

Sandra Bergqvist - skärgårdens "egen" riksdagsledamot

Text: Rolf Laurén

Sandra, hur har ditt första år i riksdagen gått?
Det har varit ett verkligt intressant år med regeringsförhandlingar, ministerbyten, ny statsminister och så coronakrisen. Politiken har ständigt varit i hetluften och det har påverkat arbetet för oss riksdagsledamöter.

Skulle Du kunna berätta om några resultat i ärenden som behandlats i olika utskott, sett från Åbolands skärgårds (Iniös) synvinkel?
Regeringsprogrammet har många bra skrivningar som gäller skärgården. De här skrivningarna är ett resultat av ett gott teamarbete inom SFP.

Som ett exempel från kommunikationsutskottet kan jag nämna diskussionen om bredbandets betydelse för landsbygden där jag har betonat vikten av goda kommunikationer också i skärgården.

När det gäller skärgårdsfrågor så fungerar jag som ordförande för Skärgårdsdelegationen. Där håller vi som bäst på och utvecklar ett skärgårdspolitiskt program och nya kriterier för vilka kommuner som ska beviljas skärgårdstillägg och varför.

Hur står det till i kommunikationsutskottet; skärgårdens levnadsvillkor är ju vattenvägar samt postväsendet? År 2018 var det diskussioner om att förbindelsebåtarna skulle bli avgiftsbelagda och Posten i Iniö hotades av stängning 2019. Har dessa punkter diskuterats även nu?

Det var regeringen Sipilä som föreslog avgiftsbelagda förbindelsebåtar. Den nuvarande regeringens regeringsprogram säger att skärgårdstrafiken ska vara avgiftsfri. När det gäller postutdelningen i skärgården så är det en fråga vi som bäst jobbar med. Det finns en arbetsgrupp som behandlar Postis framtid (posten heter numera bara Posti och har inget svenskt namn). Här har jag också lyft upp situationen i skärgården. Även Skärgårdsdelegationen har varit aktiv i frågan.

Nu då väldigt många finländare arbetar på distans, hemma eller på stugan, kunde kanske ett beslut göras att även sommarslugan kunde alternativt bli en permanent bostad. Vad är din åsikt om det?

Till vissa delar är detta möjligt redan nu. Om huset uppfyller kraven för egnahemshus kan

Sandra Bergqvist, SFP, valdes till riksdagsledamot i det senaste riksdagsvalet 19.4.2019. Svenska folkpartiet erhöll 4,5% (2015 4,9%) av rösterna i hela landet. Det här gav SFP nio platser i riksdagen.

Sandra Bergqvist, som naturligtvis kandiderade för en plats i riksdagen i Egentliga Finlands valkrets, samlade ihop 2983 röster efter hårt arbete och en välgjord kampanj. Kampen om mandatet var jämn mellan Sandra och konkurrenten Barbara Heinonen. Heinonen fick 2856 röster.

I valet 2019 röstades 94 kvinnor in i riksdagen, vilket betyder att kvinnorna nu utgör 46,5% av alla mandat. En stor del av riksdagsarbetet görs i de olika utskotten. Sandra är viceordförande i lagutskottet (18.06.2019-) och medlem i kommunikationsutskottet (02.05.2019-). För att garantera representationen i utskotten även under coronakrisen valdes ytterligare ersättare till diverse utskott i april 2020. Sandra valdes till ersättare i förvaltningsutskottet och miljöutskottet.

Lagutskottet behandlar bland annat lagstiftning som gäller familje-, kvarlätenskaps-, obligations- och sakrätt, straff- och processrätt, domstolar och fångvård. *Kommunikationsutskottet* har till uppgift att behandla frågor i anslutning till vägar, järnvägar samt luft- och sjöfart, posten, radio och television med mera. *Förvaltningsutskottet* behandlar bland annat frågor som gäller statens regional- och lokalförvaltning, regional- och strukturpolitik, allmän förvaltning, gränsbevakningsväsendet, polis- och räddningsväsendet. *Miljöutskottet* behandlar frågor bland annat om boende, planläggning, miljöskydd, byggande och vattenlagstiftning

man anhålla om undantagslov för att ändra användningsändamålet från fritidsstuga till fast boende.

Sedan september 2019 fungerar Sandra Bergqvist som ordförande för den nya skärgårdsdelegationen. Delegationen har en central roll i utvecklingen av skärgårdsområdena. I delegationen sitter företrädare för alla riksdagsgrupper. Finns det några viktiga frågor för skärgårdens bästa, som redan diskuterats och verkställts?

Vi har uttalat oss i frågor gällande både posten och fastighetsskatten, men det allra viktigaste just nu är utvecklandet av ett nytt skärgårdspolitiskt program och kriterierna för framtidens skärgårdskommuner.

Mycket handlar om att öka medvetenheten och kunskapen om skärgården bland olika ministerier, partier och myndigheter. Det här

är ett långsiktigt arbete som kräver mycket envishet och idogt arbete.

Hur ser Du på svenska språkets framtid i Finland?

Jag ser att Finland fortsättningsvis kan och ska vara ett tvåspråkigt land. Samtidigt måste vi också utveckla vår syn på service på svenska. Det ska inte handla om ett "tillval" utan om en utgångspunkt. För att lyckas med det här måste vi skapa förutsättningar för en så bra språklig vardag som möjligt.

Skärgårdslagen - "Lag om främjande av skärgårdens utveckling"? Hur står det till med den nuförtiden? Hur tas den i beaktande i riksdagen?

Den är fortsättningsvis samma lag som 1981 då den skrevs. Få vet om att den finns och tyvärr glöms den allt för ofta bort. I vissa fall kräver den uppdatering och tyvärr har det visat sig att tolkningsutrymmet ofta är så stort att det inte gynnar skärgården.

Kan dina väljare och även andra personer läsa om ditt arbete i riksdagen på din hemsida sandraberqvist.fi/uttalanden/?

Ja, det kan man göra. Tyvärr hinner jag inte uppdatera sidan så ofta som jag borde.

Vad önskar/hälsar Du till skärgårdsbor?

Om skärgården ska vara livskraftig och attraktiv som boningsplats också om 30 år måste vi se möjligheterna med digitaliseringen och hitta på nya sätt att producera service. Jag ser gärna att vi som skärgårdsbor själva kommer med idéer och nya tankar. Det är vi som bäst vet hur det fungerar.

Vilken bok läste Du senast?

Jag hinner sällan läsa annat än jobbrelaterade papper, utredningar, rapporter och analyser men för ett par veckor sedan läste jag En bur av guld av Camilla Läckberg. Det var en passlig kontrast till det andra jag läser.

Om ni har frågor kontakta mig per e-post:
sandra.bergqvist@riksdagen.fi

Välkommen att bo och leva på Iniö

Text: Rolf Laurén & Riitta Seppälä

Skärgårdsstaden Pargas, även kallad "skärgårdens huvudstad" var fram till kommunsammanslagningen i januari 2009, en självständig kommun med cirka 12.000 invånare. Svenska språket var i majoritet (54%) och finska språket i minoritet (46%). Efter kommunsammanslagningen växte Pargas med Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö. Namnet på staden blev då Väståbolands stad (Länsi-Turunmaan kaupunki). Namnet kändes långt och klumpigt, så efter en folkomröstning 2012 valdes stadens namn till Pargas. Namnförslag, som Väståboland, Nagu, Gullkrona med flera fanns också. Speciellt skärgårdsborna var inte nöjda med namnet Pargas, så fortfarande talas det om Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö. Idag är invånarantalet 15285. Svenskspråkiga är idag 55,2% och finskspråkiga är 41,7%.

Nu far vi till Iniö!

Idag bor det 195 personer på Iniö, för femtio år sedan bodde det över 500 personer på öarna. Hela Pargas behöver inflyttning. Iniö behöver inflyttning, för att kunna behålla sin servicenivå. I Iniö finns det över tusen öar och holmar. På öarna Iniölandet, Jumo, Keistiö, Kolko, Åselholm, Kvarnholm, Sjalö och Hepmo finns bosättning året om. Iniös totalyta är 335 km², varav 66 km² är landområde och 269 km² är havsvattenområde. (Wikipedia)

På Iniölandet i Norrby, finns den mesta av servicen. Här finns skolan, daghemmet, hälsohuset, banken, biblioteket, områdeskontoret, äldreboendet Aftonro och butiken. Dessutom finns det caféer, restauranger, inkvartering och Iniös vackra kyrka.

Kom till Iniö för att bo och leva

Drömmer du om att bo i en trygg och samtidigt naturskön miljö? Vill du ha nära till jobbet, skolan eller daghemmet? Tycker du om friluftsliv? Förverkliga då dina drömmar i Iniö i Åbolands skärgård!

Arbete i skärgården

Företag som odlar fisk, främst forell och sik, finns i skärgården. Fisken slaktas så gott som hela året och fraktas i färsk form till köpare på fastlandet.

Många skärgårdsbor driver egna företag inom byggbranschen, hantverk, mattillverkning, catering mm. Andra är inriktade på turismverksamhet och driver stugbyar, gästhamnar och taxibåtstrafik.

Skolan, daghemmet och äldreboendet söker då och då efter utbildad arbetskraft. Många som bor i skärgården jobbar till sjöss, både på skärgårdsfärjorna och last- och passagerarfartygen som trafikerar runt hela världen.

Bo i Iniö - jobba i hela världen

Den digitala tekniken har öppnat många dörrar. Man kan bo på Iniö och ha sina kunder eller sin arbetsgivare på en helt annan ort. Distansarbete har med andra

ord blivit en möjlighet att räkna med, oavsett om man är anställd eller driver eget företag.

Om man någon dag måste vara på plats på annan ort, är färjkommunikationerna inget problem. Färjan från Iniö gör flera turer dagligen till fastlandssidan i Gustavs. Från Iniö till exempelvis Åbo kommer man på cirka 1,5 timme, till Nystad på en dryg timme. Även möjlighet att resa från Iniö till åländska Thorsholma finns, då m/s Satava trafikerar dit en gång i veckan och under sommaren två gånger. Sommartid kan man dessutom åka från Iniö till Mossala, Houtskär. Färjan gör fyra dagsturer.

Tryggt för barnen, bekvämt för föräldrarna

Vardagen är bekväm för barnfamiljer i skärgården. I Iniö är daghemmet nyligen byggt i samma byggnad, som skolan verkar.

I Iniö finns en svenskspråkig grundskola med årskurserna 1-9. Skolbyggnaden är nyligen renoverad och i allaktivitetshuset "Snäckan" bredvid finns gymnastiksal.

Hälsovården i Iniö

I Iniö finns hälso- och sjukvårdsmottagning. Hälsovårdaren är varje vardag stationerad och läkare besöker Iniö 1-2 ggr/månad. Vid mottagningen sköts även barn- och mödrarådgivning, skolhälsovård och hemsjukvård.

Aktivt förenings- och kulturliv

Ett bra sätt att komma in i gemenskapen är att gå med i någon förening. I Iniö finns ett tiotal olika föreningar, som ordnar aktiviteter för en meningsfull fritid.

Kommunikationschef Anne-Maarit Itänen:

På vilket sätt marknadsför Pargas stad nyinflyttningen till hela kommunen? Annonsering, Tv-reklam, mässor? Finns det någon person inom staden, som arbetar med inflyttningssärenden på heltid?

Skärgårdsstaden Pargas marknadsförs som en helhet: i marknadsföringsinsatserna år 2019-20 har ingått bl.a. deltagande i "Bygga och bo" -mässan i Åbo (pga. coronaviruset inställdes två nya mässor "Koti & Maku" och "Mökki & Meri" på våren 2020), kampanjportaler för tomtmarknadsföring ("En riktig liten stad"), marknadsföringsvideon, reklam både på utsidan och på de digitala skärmarna inne i bussarna i Åboregionen.

På mässor har vi samarbetat med representanter från olika Pro-föreningar; de har varit med och presenterat sitt kommunområde. Personalen som deltar på mässor och evenemang kommer från olika kommunde-

lar – just för att kunna berätta om de olika delarna av Skärgårdsstaden.

Jag som kommunikationschef är ansvarig för invånar- och imagemarknadsföringen och det finns en marknadsföringsgrupp med representanter från olika enheter inom staden (kommunikation, kultur, näringsliv, miljö). Staden har inte en skild person för inflyttningssärenden.

Har Pargas stadsdel Iniö en egen koordinator – en person som svarar om områdets utveckling i sin helhet?

Vi jobbar inte "kommunområdesvis" inom staden, utan det finns personer som har ett helhetsansvar t.ex. för stadens näringsliv och lobbning för trafikförbindelserna eller turismmarknadsföring. Det finns dock en infosekreterare på varje kommunområde; hon är en "allt-i-allo" och fungerar bl.a. som sekreterare för områdesnämnden.

Överläkare Kenneth Wilson om hälsovården i Iniö

I Iniö finns hälsohuset, en sjukvårdsmottagning, där en hälsovårdare är stationerad varje vardag mellan 08.00–16.00. Vid mottagningen som underlyder Pargas stads hälsostation sköts även barn- och mödrarådgivning, diabetesvård, skolhälsovård och hemsjukvård. Läkare från Pargas hälsostation besöker hälsohuset två gånger/månad. Tidsbeställning till hälsohuset kan göras varje vardag mellan kl. 09.00–10.00.

Vi frågar tf. enhetschef, överläkare Kenneth Wilson vid Pargas hälsocentral.

Där finns ju bara en hälsovårdare så hon är inte på plats varje dag hela dagar. Uppstår vårdbehov bör man ALLTID ta kontakt per telefon helst vardagar klo 9–10. Vid akuta situationer bör man kontakta 112.

Har det gjorts en riskkalkyl för hälsovården i Iniö?

Riskkartläggning görs på alla Pargas stads arbetspunkter med några års mellanrum. I Pargas stads beredskapsplan finns direktiv vid krisläge om stadens kritiska funktioner inklusive hälsovården.

Har Iniö en ersättare för hälsovårdaren, medan hen är på semester/sjukledig – hur har det planerats och budgeterats? Vem vikarierar vid behov?

I det nuvarande finns ingen vikarie för hälsovårdaren, men frågan är under arbete.

Vem alla betjänas av Iniö hälsostation?

Pargas stads invånare i första hand. Brådskande vård ges åt alla hjälpbehövande.

I Iniö finns ungefär 600 sommarstugor, dvs. en stor grupp människor som bor på deltid. Belastar deltidsbosatta hälsovården på Iniö och i så fall hur mycket? Belastningen upplevs inte som stor.

Kan en deltidsbosatt/turist komma till Iniö hälsohus för att få hjälp med att ta bort en fästing, som sitter tex. på ryggen eller om hen inte har en fästingpincett?

Fästing skall man ta bort så fort man upptäckt den, för att minska risken för borrelia. Fästingproblemet är så stort att man bör ha beredskap att kunna ta bort fästingar själv. Det går i de flesta fall också utmärkt utan fästingpincett.

Kan man få hjälp under semestertid i Iniö, om man märker att ett fästingbett fått en röd ring runt sig?

Om ringen/rodnaden är över 5 cm bör man få antibiotika och man kan då i första hand ha telefonkontakt med hälsostationen.

Hur skall man göra, om man blir ormbiten? Är det någon skillnad om man är barn eller vuxen? Skall man ringa 112?

Man ska hålla sig lugn och det bitna området stilla. Ring 112 för instruktioner. ALLA ska uppsöka läkare för åtminstone observation.

Skärgårdsdoktors enastående läkarbåt är verksam på ett väldigt stort område i skärgården, vet ni hur mycket deras tjänster används?

Jag har ingen statistik gällande deras verksamhet, men jag vet att för säsongen har en ny båt inköpts, så verksamheten är i högsta grad aktiv.

FinnHEMS/Åbo - läkarhelikoptern behövs rätt så ofta till Iniö, är deras verksamhet säkrad i framtiden?

FinnHEMS är redan en etablerad institution i Finland och jag har svårt att tänka mig skärgårdshavets säkerhet utan deras verksamhet.

Vilken bok läste du senast?

Harari: SAPIENS – a brief history of humankind.

Nedanför en lista om saker som skulle behöva koordineras:

Planering av markanvändning – äger staden tomtmark i Iniö? Nytt radhus borde byggas?

Nya skattebetalare behövs?

Planläggningschef Heidi Saaristo-Levin ansvarar för planläggningen inom staden. Staden äger ingen tomtmark i Iniö; mättingsbyrå (Peter Lindgren) och stadsgeodeten (Daniel Backman) ansvarar för markpolitiken. [www.pargas.fi/sv/stadsplanering]

För stadens hyresbostäder (även byggnad) ansvarar stadens dotterbolag Väståbolands Hyreshus Ab. [www.pargas.fi/sv/hyresbostader]

Kostnadsfritt daghem i Iniö, som i Gustavs
Låter som en bra idé, men beslutet måste tas av stadsfullmäktige.

Turism, en samlad koordinering av Ringvägen
Turismchef Niina Aitamurto ansvarar för turismen och koordineringen av Ringvägen i samarbete med Visit Turku och Naantalin Matkailu.

Daghem, skola, serviceboendet Aftonro – är servicen säkrade även i framtiden?
Dagvården har inga barn från och med nästa år, men vi har beredskap att starta upp

igen. I skolans elevantal syns inte barnbortfallet de närmaste åren. Även serviceboendets service är säkrad.

Har stadens fastigheter på Iniö någon fastighetsunderhållsplan?

Ja, alla stadens fastigheter har en fastighetsunderhållsplan.

Pargas stad har två miljövårdsinspektör, besöker de Iniö nångång för att se till att få bort all bråte från stränder och fastigheter?

Miljövårdsinspektör Petri Huovila svarar så här: Vi Pargas stads två miljövårdsinspektörer besöker Iniö enligt behov, närmast enligt beställning. Aktivt hinner vi tyvärr inte söka efter bråte: fastighetsägarna ska sköta sina fastigheter väl. Ibland hamnar vi att uppmana fastighetsägare till att städa bort "avfall" från fastigheten. Förvaring av varor på fastigheten angår byggnadstillsynen, vi sköter avfallsproblemen. Då behöver vi antingen själva besöka platsen eller åtminstone få tillräckligt goda foton om vad det handlar om. Och var exakt bråtet ligger.

Har det gjorts några kreativa planer för (skärgårdens) Iniös framtid – medel som kan användas att förhindra Iniös (skärgårdens) avbefolkning?

Målbilden för stadens strategi är en kreativ skärgård. Vi har fastställt fem tyngdpunktsområden och under dessa har vi tillsammans planerat 41 olika handlingar som hjälper oss att nå våra mål. Dessa handlingar hjälper oss att göra hela staden attraktiv för inflyttning.

Vilka kriterier eller attributen skulle Du välja in i en SWOT-analys om Iniö (Pargas)?

S: (styrka) Tryggheten, naturen, lugnet, bra service (bl.a. jättefin skola/bibba/dagis).

W: (svaghet) Saknad av barn(familjer), saknad av bostäder.

O: (möjlighet) Distansjobbandet ger möjligheter för inflyttning (speciellt nu efter "coronavåren"). Kunde fritidsboenden bosätta sig på sina smultronställen? Tomma hus kunde hyras ut/säljas till inflyttare? Kunde man bjuda in folk för att testa att bo på Iniö, för en viss tid?

T: (hotbild) Kommunikationerna och servicen måste bibehållas.

Vilken bok läste Du senast?

Jag har läst mycket under våren, över 30 böcker. Den senaste boken jag läste var av Maria Adolfsson och hette Mellan djävulen och havet och är tredje delen i en s.k. Doggerland-serie. Rekommenderar varmt!

Jag vid stugan med barnbarnen Rasmus, Kasper och Linnea.

MIN/VÅR FÖRSTA KONTAKT med Iniö var redan år 1974, då vi hade turen att få en barnvakt, som visade sej vara en äkta iniöbo, för vår 1-åriga son. Hon lockade oss ut till Iniö, som föll oss i smaken, med den påföljd att vi därefter firade de påföljande sommarledigheterna i hyresstuga på Iniölandet. Till Jumo flyttade vi för gätt sommaren 1977 och har sedan dess räknat oss som en del av Jumosamhället.

Tyvänn blev det en längre paus med Jumo, men när vi år 2002 fick möjligheten att köpa en i vårt tycke lämplig och vacker parsell invid Jumo by, var "loppet kört". Stugan byggdes av Trygve, som vi anlitat i det mesta och aldrig behövt ångra.

Vi har en vacker utsikt mot Erkasgården, med vars tidigare och nuvarande ägare vi alltid haft ett gott förhållande. Jag blev under Kalles tid t.o.m. anlitad som hödräng, utan lön. Byn i sig är vacker och i viss mån rent av unik. Tyvärr står en del av husen tomma idag, då åldern med tiden "tagit ut sin rätt". Vi får hoppas att yngre krafter tar alltmera över. Med tomma hus att köpa eller hyra, ökande distansarbete, goda förbindelser och en fungerande infrastruktur, borde Jumo (och Iniö) lämna sej bra för ny, välkommen inflyttning.

Efter att min fru lämnat jordelivet år 2015 och jag själv gått i pension, har jag tillbringat alltmer tid här på Jumo, stället där jag trivs bäst. Här får man lugn, här kan man koppla av, här mår jag bra. ■

Iniön luontopolku

– koe luontoelämyksiä aidossa saaristomaastossa

Teksti: Riitta Seppälä

Parkkeeraa kulkuvälineesi luontopolun P-paikalle ja kiskaise vapaa-ajan kengät, maastokengät tai jotkin tukevat jalkineet jalkaan ja lähde kohti Iniön korkeinta kohtaa. Siis pinkaise polulle olet sitten liikunnallinen tai leppostelija, etene omaan tahtiin; hölkkää tai kävele. Pikaisimmat pinkovat polkujuoksukengillä sykettä nostattavalla polulla ehkä ohitsetsi, älä välitä – muista ihailla maisemia.

Aloita luontoretki perehtymällä opastauluun. Lähde sitten seuraamaan valkoisia perinteisen tyylin opastekolmioita kallioissa ja puiden rungoilla. Tai ota polunäyttäjäksi uusinta tekniikkaa, käynnäkän Nomadi-appi ja seuraa luontopolkua.

Matkaa kertyy edestakaisin noin 2,5 kilometriä. Reitti etenee vaihtuvassa maastossa: kuusi- ja mäntymetsässä, notkelmissa, avokallioilla päätyen Kasbergin kalliolle, joka on 40 metriä merenpinnasta. Pysähtele matkan varrella seitsemän eri tietotalun kohdalla ja tutustu alueen luontoon.

Luontopolun päätekohtassa olet saapunut muinaiselle kyläkartion merkkitulipaikalle. Kiipeä näköalatorniin ja edessäsi avautuu näkymä yli Iniön saarien ja luotojen. Kauniilla säällä horison-

tissa piirtyy jopa Ahvenanmaan Brändö ja manner. Nauti ja levähdä – popsi retkivevää raikkaassa meritulessa. Huomaa lukea ennen paluumatkaa tietotaulusta pronssisen rannerenkaan tarina ajalta 0–200 jaa.

Luontopolku tervehdyttää, matkalla rapisevat joutavat paineet sammalikkoon. Olet hyvää tekemässä luonnossa. Palaat uusia aatoksia uhkuen polulta – luontokokemus on yhtä kuin elämys; polku voi maannuttaa ja elvyttää.

John Muirin sanoja lainaten "jokaisella luontokävelyllä kulkija saa paljon enemmän kuin mitä lähti etsimään". ■

HUOM! Polku kulkee yksityisellä maalla ja olet saaristossa – siksi on hyvä noudattaa seuraavia turvallisuus- ja viihtyvyyssääntöjä: Palovaaran vuoksi tupakointi polulla ja avotulen teko on ehdottomasti kielletty. Roskia varten on astia lähtöalueella. Vältä pysäköintiä tiellä. Liiku varoen ja luontoa arvostaen.

NOMADI

posti
öppet 11-13 avoinna

Björklund Båtslip

Norrby, 23390 Iniö 02-4635 343

www.bjorklundbatslip.fi

Vierassatama, Camping, huolto, polttoainetta
Gästhamn, Camping, service, bränsle
Guest harbour, Camping, service, fuel

Thai ravintola/restaurang/restaurant
"Bruddalsviken"

Täyden palvelun satama
En hamn med full service
Full service marina

Kahvio/Cafét/Café 9:00-21:00, su/sö 10:00-21:00

Ravintola/Restaurang/Restaurant 12:00-20:00

Restaurang
Glada Laxen

Bärö, Kumlinge

Vi har öppet
1.6-31.8

Alla dagar kl.14-21

Juli kl. 8-21

Vi har skärgårdens
högsta utkikstorn,
gästhamn, vandrings
led, orienteringsbana
och fina badklippor
förstås.

Välkommen
önskar Henrik och
hans besättning!

tel. 018 55 304

www.gladalaxen.com

brändö

BAR IS • BARA DIS • PARADIS!

www.brando.ax

TURISTINFO 040 720 2940

Välkommen till Brändö!

.....

Trixies shop/café

Dagens lunch, pizzor mm.
Hantverk. tel 018-56343

Välkommen till Lappo, Åland
- 60°19,03 N 20°59,90 E -
ett stenkast bort

Gå på museum, ät, proviantera, tanka, spela frisbeegolf mm.

www.lappo.net

Annonsen sponsorerar av Pellas på Lappo

Ege T Hantverk

 et.hantverk@hotmail.com
www.egethantverk.ax

SKÄRGÅRDSHOTELL
GULLVIVAN
BRÄNDÖ • ÅLAND

www.hotellgullvivan.com
040 537 1777
gullvivan@aland.net
A-rättigheter, 31 rum

Jurmo gästhamn • Jurmo Vandrarhem
Butik Kvarnen • Cafè & Restaurang Kvarnen

040-506 4777 • www.jurmo.ax

Brändö Andelshandel

01.06.-27.06. och 10.08.-31.08.

öppet må, on, fre 09.30-17.00, ti, to 9.30-17.30, lö 9.30-14.00

28.06.-09.08.

öppet må-fre 9.30-18.00, lö 9.30-16.00, sö 12.00-14.00

Midsommar: fre 19.06. 09.30-13, lö 20.06. stängt, sö 21.06. 12-14

Välkommen på uppköp!!

018-56210, 018-56107 • bahl@brandoahl.ax

Mitt Iniö – Åselholm Byn med utsikt över Skiftet

ÅSELHOLM LIGGER FÖR SIG SJÄLV, ca 5 sjömil västerut från kyrkbyn Norrby, åtskild av två fjärdar, Stråket och Åselholmsfjärden. Vägen över Skiftet är kort, bara någon sjömil till så är man i Brändö på åländska sidan. Också naturen påminner om Brändö arkipelagen. Mittersta delen av Åselholm ser ut som på Brändö, nyponsnår, enbuskar med lövträd som björk, rönn, ask och al, medan det i söder och norr finns barrskog liksom i övriga delar av Iniö.

Kontakterna västerut har varit täta genom tiderna och de flesta åselholmare har släkt eller rötter på i någon kommun eller by på andra sidan Skiftet. Kanske det är en orsak till att man på Åselholm isolerat sig en aning från övriga Iniö, det har alltid varit långt till Norrby.

På ön finns sex gårdar: Jackos, Erkos, Fagres, Nybondas och Näs som är uppdelad i två. Dessutom finns ett mindre fiskerhemman på Kvarnholm, som hör till byn. Traditionellt har man levt av jordbruk och boskapsskötsel med fiske som binäring, idag ett minne blott liksom nästan överallt i skärgården. Inte så mycket att orda om, man blir bara ledsen som iakttagare

av en utdöende skärgårdskultur. Särskilt notfisket under vintern på 4050-talen gav grunden till ett visst välstånd, man kunde köpa en traktor eller två till gården, vilket underlättade det tunga jordbruksarbetet.

Åselholmarna har också på andra sätt varit företagsamma och innovativa. Sågkvarnen, en vinddriven ramsåg är ju bekant för iniöbor, sommarboare och tillfälliga besökare. Senare fanns det en urmakeriverkstad i en av Näs gårdarna, där man satte ihop klockor av olika slag. Orkidödling i växthus pågick samtidigt med urmakeriet. Senare på 70- 80- talen var växthusodling av tomater och specialgrödor vanligt och till sist verkade ett hembageri med svartbröd som specialitet på Åselholm. Idag verkar en specialodlare av prydnadsblommor ännu här men i övrigt levs det mest pensionärliv. De två senaste generationerna är utflyttade och förtjänar sitt levebröd på annat håll.

Förbindelsebåtstrafiken gav under många år arbete åt minst en mansperson från varje gård, i ett par fall även till följande generation, men idag är det väl bara en åselholmare kvar i det jobbet, även han snart pensionär.

Åselholmandan blomstrar upp på sommaren, då bortflyttade barn, barnbarn, deltidsboende och sommargäster samlas för att fira födelsedagar, klä midsommarstång, traditionsenligt arrangera Åselholmdagen med allmogesegling, lotteri och dans. Jaktlaget brukar också ordna en ordentlig jaktfest då och då.

Till sist lite kuriosa: På sommaren firades också notdragningsfest i tur och ordning i gårdarna. Fick vara med om en i början av 60-talet. Det gick nog ganska hett till då "kylvatten" bars in stora zinkämbar !!! Hem till Lånholm åkte jag första, sista och enda gången i Nabbas storbåt som flera huserar i Lappo båtmuseum,

August Strandfelts skapelse är förebild till många av dagens nybyggda storbåtar. ■

Text: Måns Ulenius

**KUSTAVI
PIENKONEKESKUS**

ANYTEC
Alumiiniveneiden aatelä

Ockelbo
Alumiiniveneet

Valtuutettu myynti- ja huoltoliike

**HONDA
MARINE**

YAMAHA

MERCURY

SUZUKI

**SUVI
PALTA** veneet

YANMAR

Myymälästä varaosat ja tarvikkeet
Veneiden ja moottorien talvisäilytykset
Vakuutusyhtiöiden hyväksymä korjaamo

Rahintie 276, Kustavi
Suukarintie 16, Uusikaupunki

info@pienkonekeskus.fi - www.pienkonekeskus.fi

Rami 040 551 4495 Tommi 050 461 9052 Tomi 044 087 7957

Mitt Iniö – Åselholm

ÅSELHOLM, EN Ö I ÅBOLANDS SKÄRGÅRD, som genom århundraden haft jordbruk och fiske som näring, speciellt notfiske vintertid. Ett samhälle i förvandling, kan man säga, med de ursprungliga gårdarna Näs, Erkois, Jackois, Fageräng och Nybondas.

Årtionden har fört med sig olika skeden. På 1950- och 1960-talen var utflyttningen till Sverige stor, men det var också en tid av utveckling då den statliga förbindelsebåten kom och förbindelserna till ön förbättrades. Det här bidrog till att byns invånare lättare nådde fastlandet och behövlig service inom kommunen. Man var inte längre så beroende av naturens makter då man behövde ta sig till och från ön. I minnet finns ångbåten Wellamo, som vid öppet vatten trafikerade rutten Åbo-Brändö (Åland) två gånger i veckan med

många strandhugg på vägen. Resan kunde ta sina modiga åtta timmar. Vintertid fanns isvägarna, ibland fint plogade, men ofta vattenfyllda eller igenryda av snömassor. Vintervägen västerut över Skiftet mot Åland gick också förbi Åselholm. Det var en upplevelse att följa med mängden bilar till och från Åland, speciellt på vintersöndagarna.

En kort tid under 1950-talet fanns det ett urmakeri på Åselholm. Det sysselsatte ungdomar både från byn och från närliggande öar. Från senare hälften av 1960-talet idkades trålfiske. Man bildade ett trålbolag, som idkade trålfiske vår och höst under en kort tidsperiod i akt och mening att ge arbete åt de unga i byn. Trålbolaget avvecklades men verksamheten övertogs av en bybo och fortsatte en tid framöver. På 1960-talet tog också specialodlingen fart med tomatodling i en större skala.

Under 1960- och 1970-talet sökte sig ungdomen till olika utbildningar och blev i och med detta borta från sin hemö med vissa undantag. De som stannade kvar bildade familj och fortsatte med jordbruk, fiske, specialodling och bageriverksamhet under 1980- och 1990-talet. Jobb inom sjöfarten hade också en stor betydelse för byn. Den här perioden måste ses som ett uppsving för Åselholm. Då Iniörutten fick

en större förbindelsebåt blev det möjligt att ta med sig bilen till ön, vilket också var ett stort steg framåt. Även tungtransporter blev möjliga. Under dessa årtionden växte sommarstugornas antal och invånarantalet sommartid ökade. Med talkrakrafter renoverade man byns sågkvarn, där Åselholm byadag sedan firades sista lördagen i juli under många somrar. En trevlig tillställning med matservering, lotteri och dans på bryggan, som under åren samlat bybor, sommargäster och turister. Senare byggde Åselholm byalag en danspaviljong på Grundet, där olika evenemang och kalas kan ordnas.

Från och med 2000-talets början kan man tyvärr se samma trend som i övriga delar av skärgården. Stora befolkningcentra drar till sig invånare och utflyttningen är ett faktum. Det är svårt att sia om byns framtid, men Åselholm kommer nog att fortsätta vara en ö att återvända till för rekreation. De personer som en gång flyttat från ön tillbringar gärna sin fritid där. Sommargästerna tillför ön liv och rörelse och stugbyverksamheten och blomsterodlingen som finns där är en verklig tillgång för ön. Med tanke på det är förbindelserna till och från ön av största betydelse. ■

Text: Carita Eriksson, född på Åselholm

Veneenmuotoisille unelmille laadukas laiturii

www.suomenlaiturikauppa.fi

Rakkauudella rantaasi

Wille Valtanen
Puh: 040 586 8496
wille@suomenlaiturikauppa.fi

Sakari Aarnio
Puh: 040 505 4437
sakari@suomenlaiturikauppa.fi

Myyntiä Miettinen
Saarenkat 42B
23140 Illetjärvi

Myyntiä avoinna
Ma-Pe 10-17,
Lauantaisin sopi mukaisen mukaan

På Erkas gården har man många järn i elden

Familjen Lindqvist, har nu i nästan tio år bott och verkat på den anrika jordbruksgården Erkas.

Familjen – det är paret Suvi och Tom med pojkarna Eliel 9 år och Daniel 6 år. Dessutom har paret tre flickor, som redan är vuxna och bor, studerar och jobbar på andra orter. Familjen är en så kallad "uusioiperhe", (ombildad familj)

Text: Rolf Laurèn

Suvi och Tom träffades på arbetsplatsen, i ett hotellkök. Båda två har sina rötter i huvudstadsregionen. Suvi har jobbat både i Helsingfors och Tammerfors som kock och köksmästare. Tom har jobbat som kock, köksmästare, kökschef och F & B manager på stora hotell i Helsingfors och Åbo, bland annat på Åbo slott. Intresset för mat har alltid varit nära hjärtat och Tom har varit med i Årets kocktävlingar i tio års tid, som organisatör och domare, likaså assistent i det finska kocklandslaget. Tom hör till Chaine des Rotisseurs och har blivit vald till årets köksmästare i Finland år 2005. Nu senast har Tom skolat sig inom bryggeritillverkning och biodling och i tankarna eller drömmarna finns ett eget litet bryggeri samt biodling. Kanske Iniöborna nästa sommar får smaka på "Weissbier", som Tom lärde sig uppskatta efter sju års arbete i Tyskland.

Förutom kockutbildningen har Suvi även köksmästarutbildning, AudioVisu-

al/Webb-designer yrkesexamen, examen i mejeri- och mjölkprodukter (Maidonjalostajan ammattitutkinto). Efter den sista utbildningen började paret fundera på att skaffa djur, som ger mjölk. En idé till webb-designerskolningen, var att kunna arbeta på distans med att göra olika webbsidor. Hon gör bland annat Erkas gårds och Jumo Juustolas sidor samt några andra företags sidor.

Efter Suvis och Toms arbetsperioder på olika platser på det finska fastlandet, drev de verksamheten på Kylmäpihlajan Majakka i Raumo skärgård med hotell-, restaurang-, café- och gästhamnsverksamhet.

År 2015 flyttade familjen Lindqvist helt och hållet till Erkas gården på ön Jumo i Iniö och blev så kallade fastboende. Då började barnen på daghemmet och i skolan.

Idag sköter Erkas Gården Ab matbe-
spisningen dagligen för de boende på servicehuset Aftonro, skolan och dag-

hemmet. Med städningen på de nämnda inrättningarna hjälper de till vid behov och på beställning. På gården i Jumo har familjen ett litet mejeri, Jumon Juustola, där de tillreder olika mjölkprodukter bland annat glass, fil, yoghurt och ostar som tillverkas av komjölk. För tillfället producerar de vit- och rödmögelost. Mjölken köper de från en mjölkgård i Tövsala enligt principen att alla produkter skall vara så lokala som möjligt. På gården har paret Lindqvist öppnat en gårdsbod, där kunderna kan köpa de nämnda produkterna samt hembakat bröd, hemgjord sylt, cider från Saariston Siideri i Gustavs, Fiskarsin Panimos produkter och annat smått och gott. Sommartid ordnas middagar på Erkas gården och grupper tas emot året om. Bed & Breakfast har de haft i alla år, men nu på grund av den rådande pandemin hålls den servicen stängd.

På gården finns olika djur, Islandshästar, getter, höns och får. För tillfället gör

Suvi och Tom produkter av sin egen getmjölk för eget bruk, till exempel yoghurt och ost, som en del av produktutveckling och övning. I framtiden är det meningen, att få även dessa produkter till försäljning.

Då vi frågar om de är intresserade av försäljning i bodarna på Iniö torg, svarar Suvi och Tom:

– Vi har funderat på bodarna i Norrbyhamn och ansökt om en för några år sedan, men då fanns ingen ledig. Eftersom vi levererar våra produkter till Iniö Lanthandel, så är bodarna inte aktuella. I år och under den närmaste framtiden satsar vi på vår gårdsbod med våra egna produkter, som nu på våren tagits väl emot av kunderna, samt på våra middagar och naturligtvis på Aftonro.

Vad tycker ni om servicen och färjeförbindelserna på Iniö

– Vi är mycket nöjda med servicen på Iniö. För att vara en så liten ort, finns här ju allt! Daghem, hela grundskolan, butik, caféer, restauranger, bank, post, bibliotek, hälsobus, kyrka, olika slag av entreprenörer, summerar Tom. Allaktivitetshus med bland annat bioföreställningar... Vad mera kan man förvänta sig, inflikar Suvi.

– Trafikförbindelserna är bra, det gäller ju att anpassa sig, säger Tom.

– Vi är verkligen nöjda, att bo här, lugnt och tryggt, intygar Suvi och Tom

Vad tänker ni om coronaviruset?

Coronan är en vidrig sak, men man skall försöka se det positiva också i det som pandemin hämtar med sig... Till exempel miljöfrågorna i stor skala... Luften och vattnet har blivit renare och klarare i vissa delar av världen. Även distansjobbandet har tagit god fart och man hoppas att människor i framtiden flyttar till landsbygden och skärgården, där de kan jobba från en ort där de vill bo. Det kunde vara en lösning på skolgång och

undervisning i glesbygderna, där skolor hotas stänga.

Tid för fritidssysslor och hobbyn blir det ju inte så mycket för familjen Lindqvist, men de reser gärna, då de kan. Ridning, golf och fiske hör till intressena, då de har tid!

– Välkommen till Erkas Gården, ni hittar oss i Jumo byn, 500 meter från Iniövägen, Skärgårdens ringväg, säger Suvi och Tom. ■

SYDVÄSTRA FINLANDS AVFALLSSERVICE
hjälp er invånarna med vardagens avfallsfrågor

Kundtjänst **0200 47470** (mån–fre kl. 9–15)
eller **kundtjanst@lsjh.fi**.

Kontakta vår kundtjänst då du vill fråga om t.ex.

- den fasta bostadens eller fritidsbostadens avfallsinsamling
- återvinningspunkterna
- om slamtransporter eller meddelande av uppgifterna om avloppsvattensystemet
- tidtabellerna för Siira – sorteringsstationen på hjul
- sortering och mottagningsplatser för avfall.

Avfallets ABC hjälper vid sorteringsproblem:

www.lsjh.fi/sv/abc

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO
auttaa asukkaita arjen jäteasioissa

Asiakaspalvelu **0200 47470** (ma–pe klo 9–15)
tai **asiakaspalvelu@lsjh.fi**.

Ota yhteyttä asiakaspalveluun, kun haluat kysyä esim.

- vakituisen tai vapaa-ajan asunnon jätteenkeräyksestä
- kierrätyspisteistä
- lietteen kuljetuksista tai jätevesijärjestelmän tietojen ilmoittamisesta
- pyörillä liikkuvan lajitteluaseman Siiran aikatauluista
- lajittelusta ja jätteiden vastaanottoaikoista.

Jätteiden ABC auttaa lajittelupulmissa:

www.lsjh.fi/abc

lounaissuomenjatehuolto

Roger Mattsson flyttade "hem" till fädernejord på Kolko

Samboparet Roger, 56 år och Carola 49 år, flyttade år 2018 från Stockholmsområdet till Kolko. De har tre vuxna barn och två barnbarn, som alla bor i Sverige. Roger arbetade som egenföretagare i metallbranschen i 20 år, ett företag med 20 anställda. Carola arbetade i en skola. Då Roger sålde företaget, sökte de efter en ny livssituation, som till slut avgjorde flyttningen till Kolko.

Text: Rolf Laurén

Rogers farmor Milda Mattsson (Karlsson), som härstammar från Kolko och farfar Ivar Mattsson från Åland, var bosatta på ön. Rogers morföräldrar bodde i Parattula i Gustavs. Roger föddes i Åbo 1963 och samma år flyttade familjen Mattsson till Sverige. Ända från barnsben besökte Roger och hans bror, farmor och farfar på Kolko. Året 1967 byggde Rogers far ett hus i Breivik, cirka 300 m sydväst om byn på Kolko. Samtidigt med flytten, ärvde Roger stället i Breivik av sin far.

Efter inflyttningen till Kolko, köpte Roger ytterligare en fastighet i byn med ladugård, betesmarker, åkermarker och 40ha skogsmark. På området Roger ärvde av sin far, fanns två byggrätter. På den oanvända byggrätten, har nu Roger och Carola byggt ett nytt bostadshus, en stockstuga på 80 m².

Efter flytten grundade Roger sitt företag, Breiviksnäs Service & Bygg. Han utför olika sorters bygg- och servicejobb ensam eller tillsammans med en kolkobo i hela Iniöområdet. Carola jobbar på serviceboendet Aftonro.

På gården har Roger och Carola djur. Där finns höns, får, dovhjortar och Mufflonfår. För tillfället finns där 17 dovhjortar och 10 Mufflonfår, som är större än vanliga får och härstammar från Korsika. Nu i början har de djuren mest som en hobby, tidsfördriv och livsstil. Men i

framtiden är det nog meningen att skapa arbetstillfällen och försäljning av ägg och kött. Senaste år köpte Roger och kompiserna Jonas 20 fasaner till Kolko. De trodde de alla skulle bli kvar på ön och föröka sig, men inte. Kvar finns endast fem medan de övriga flög till Jumo och iniölandet. Två av dem har uppmärksammats i Norrby, där de till invånarnas förtret, "sjunger" för dem från kl. sex på morgonen till midnatt.

Utbudet av service på Iniö, tycker både Carola och Roger är bra. Så länge vi har skolan, hälsoushuset och butiken kvar är allting bra och de hoppas på att Iniöborna mera skulle värdesätta butiken och verkligen göra sina uppköp där. Färförbindelserna till och från Kolko kunde vara bättre, speciellt sommartid, då många sommargäster och fastbosatta rör sig mellan öarna.

Då vi frågade dem, vad de tror om coronavirusets följder, svarade Carola och Roger såhär! – "Vi tror inte att det ger någon större inflyttning till Iniö. Det som måste satsas på är att, attrahera yngre familjer att flytta till skärgården. Om inte, så kommer nog tyvärr Iniö att mista en del av servicen och en eventuell utflyttning kan ske."

Roger är en ivrig jägare. Under speciellt höstjakten deltar Roger gärna i olika jaktlag. Senaste höst jagades endast vitsvanshjortar på hela Iniö, eftersom inga älgar

finns på öarna. Ibland ser man nog "Hälge" i skogarna, men den hinner fly fältet, innan jakten börjar. Även fågelskytte är Roger intresserad av. Det gäller då andjakten som börjar i augusti och senare också andra sjöfåglar. Då det finns tid över, förutom skötseln av sina djur, har Carola och Roger även mindre odlingar i sin trädgård. De betyder grönsaker, bärbuskar och äppelträd.

Roger är Pro Iniö rf:s hedersmedlem, eftersom han donerade en stor summa pengar till föreningen. Med dessa pengar kunde Pro Iniö införskaffa City Nomad, en app med så gott som all information om Iniö, som turisterna behöver veta. I dags dato har cirka 5300 personer loggat in på appen. Tack Roger. ■

Roger Mattsson muutti ”kotiin” isiensä maille Kolkoon

Avopari Roger, 56 vuotta, ja Carola, 49 vuotta, muuttivat vuonna 2018 Tukholman suurkaupunkialueelta Kolkoon. Parisunnalla on kolme aikuista lasta ja kaksi lastenlasta, jotka asuvat kaikki Ruotsissa. Roger työskenteli metallialan yrittäjänä 20 vuotta, ja hänen yrityksellään oli 20 palkattua työntekijää. Carola oli töissä koulussa. Kun Roger myi yritystoimintansa, halusi pari myös uusia tuulia elämäänsä, ja tämä toive lopulta johti päätökseen muuttaa Kolkoon.

Käännös: Elina Rankio

Rogerin isän vanhemmat asuivat Kolkossa, Rogerin isoäiti Milda Mattsson (o.s. Karlsson), oli kotoisin Kolkosta, ja isoisä Ivar Mattsson Ahvenanmaalta. Rogerin äidin vanhemmat taas asuivat Kustavin Parattulassa. Roger syntyi 1963 Turussa, ja samana vuonna Mattssonin perhe muutti Ruotsiin. Lapsesta saakka kävivät Roger ja hänen veljensä isovanhempien luona Kolkossa. Rogerin isä rakensi vuonna 1967 talon Kolkon Breivikiin, n. 300 m lounaaseen Kolkon kylästä. Samoihin aikoihin muuton kanssa Roger peri isänsä tilan.

Kolkoon muuton jälkeen Roger osti vielä toisen kiinteistön kylältä. Tähän kiinteistöön kuului lato, laidunmaata, peltoja ja 40 ha metsää. Alueella, jonka Roger peri isältään, oli kaksi rakennuslupaa. Käyttämättömälle luvulle Roger ja Carola rakensivat uuden asuinrakennuksen, 80 m² hirsitalon.

Muuton jälkeen Roger perusti uuden yrityksen, nimeltään Breiviksnäs Service & Bygg, joka suorittaa eri rakennus- ja korjauspalveluita Rogerin toimesta ja yhdessä toisen kolkolaisen kanssa. Yritys toimii koko Iniön alueella. Carola on nyt töissä palvelutalo Aftonrossa.

Tilallaan Rogerilla ja Carolalla on myös eläimiä. Heillä on kanoja, lampaista, kuusipeuroja ja mufloneita. Tällä hetkellä kuusipeuroja on 17 ja mufloneita 10. Muflonit ovat hieman isompia kuin tavalliset lampaat, ja laji on peräisin Korsikalta. Nyt aluksi eläintenpito on lähinnä vain harrastus, ajankulu ja elämäntyyli. Tulevaisuudessa on kuitenkin tarkoitus luoda työpaikkoja ja myydä lihaa ja munia. Viime vuonna Roger ja kaverinsa Jonas ostivat 20 fasaania tilalle Kolkoon. He uskoivat, että ne jäisivät saareen ja lisääntyisivät, mutta nyt jäljellä on vain viisi fasaania. Loput niistä lensivät Jumoon ja Iniön pääsaarelle. Kaksi niistä asustaa nyt Norrbyssä, jossa ne asukkaiden harmiksi ”laulavat” aamukuudesta keskiyöhön.

Sekä Roger, että Carola, ovat sitä mieltä, että palvelutarjonta Iniössä on hyvällä mallilla. Niin kauan, kun täällä on koulu, terveystalo ja kauppa on kaikki hyvin, ja pariskunta toivookin, että iniöläiset arvostaisivat kauppaa ja todella tekisivät ostoksensa siellä. Liikenneyhteydet Kolkoon saivat olla hieman paremmat, varsinkin kesäaikaan, kun monet osavuosi-asukkaat ja vakituiset iniöläiset liikkuvat saaresta toiseen.

Kun heiltä kysyttiin, miten he uskovat koronaviruksen vaikuttavan Iniöön, vastasivat he näin: – ”Emme usko, että sen vuoksi tulemme näkemään suurempaa

muuttokiinnostusta Iniöön. Asia, johon pitää panostaa, on nuorten perheiden houkuttelevuus muuttamaan saaristoon. Jos näin ei käy, menetämme ikävä kyllä varmasti osan Iniön palveluista ja asukkaista.”

Roger on innokas metsästäjä. Varsinkin syyskaudella osallistuu Roger mielellään eri jahteihin. Viime syksynä metsästettiin vain valkohäntäpeuraa koko Iniön alueella, sillä hirvikanta on nykyään olematon saarillamme. Välillä voi nähdä yksittäisen sarvipäiden kuninkaan, mutta ne ehtivät jo muualle, ennen kuin metsästys alkaa. Myös linnustus on Rogerin mieleen. Linnustuskausi alkaa elokuussa sorsajahdilla, ja myöhemmin syksyllä saa myös linnustaa muita vesilintuja. Kun aikaa jää yli eläinhoidolta, on Rogerilla ja Carolalla myös pienviljelyksiä – vihanneksia, marjoja ja omenapuita – puutarhassaan.

Roger on Pro Iniö ry:n ainaisjäsen, sillä hän lahjoitti yhdistykselle alkupääomaa, jolla saatiin käynnistettyä Nomadi-projekti Iniöön. Nomadi-sovelluksessa on Iniöstä melkein kaikki tarpeellinen informaatio, jolla pärjää sekä turisti, että paikallinen. Kirjoitushetkellä on Iniötä sovelluksessa katsonut n. 5300 eri ihmistä. Kiitos, Roger. ■

FÄRJTRAFIKEN LAUTTALIKENNE

Finferries trafikerar med fyra färjor på Iniö-vattenområde.
Finferries liikennöi neljällä lautalla Iniön vesialueella.
Färjplatserna och tidtabellerna
Lauttapaikat ja aikataulut: www.finferries.fi

m/s Antonia 040-738 3002
m/s Aura 0400-320093
m/s Vartsala 0400-138239
m/s Keistiö 040-8469500

Houtskär/Houtskari - Iniö

Trafikerar/Liikennöi
1.6.-30.8 | 4.-6.9 | 11.-13.9 | 18.-20.9.
Avgiftsbelagd / Maksullinen

m/s Antonia

Iniö Kannvik - Heponiemi

m/s Aura

Dalen - Keistiö

m/s Keistiö

Vartsala

m/s Vartsala

FERENTES MARITIME Oy

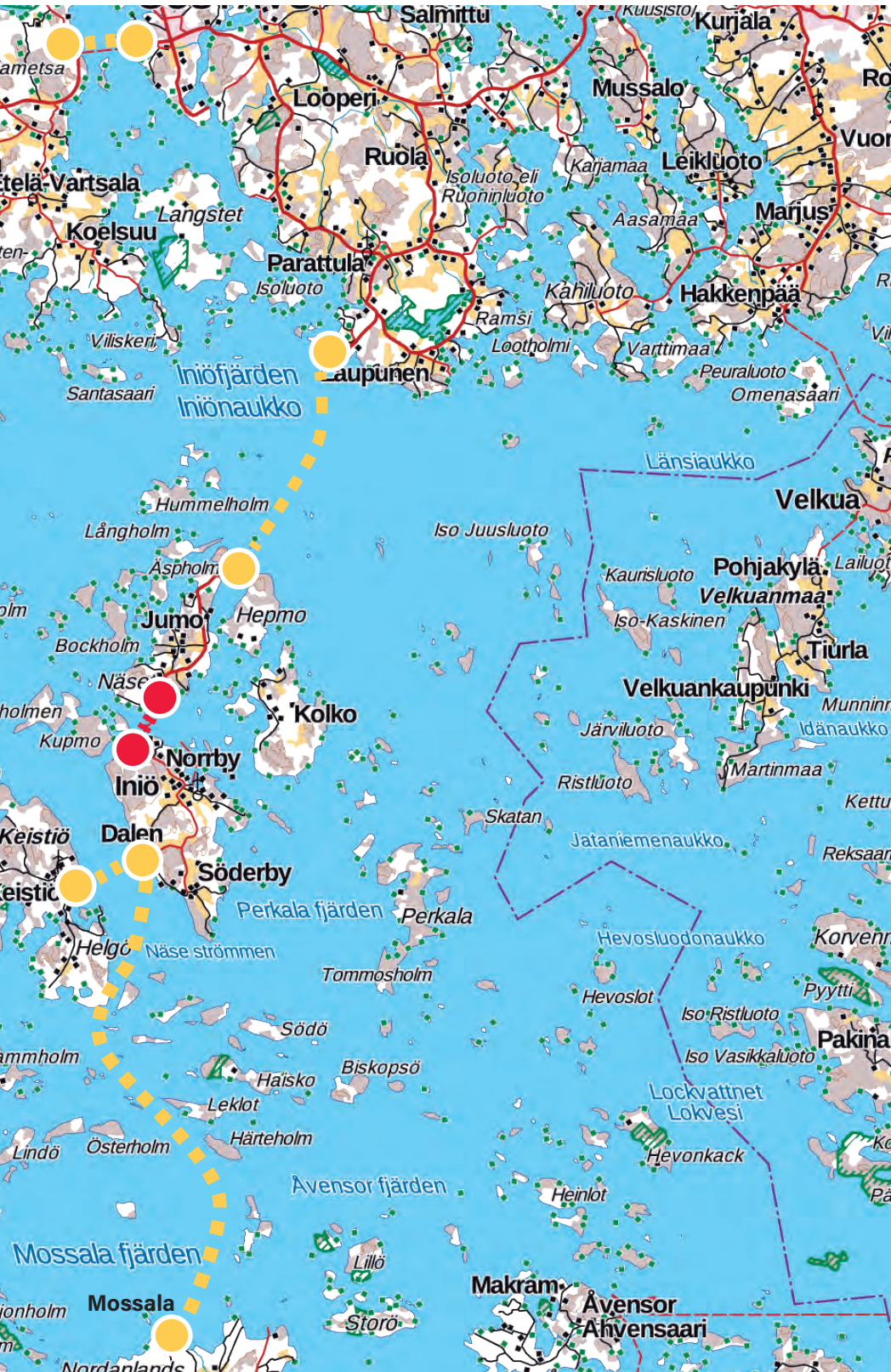
Endast beställningstrafik / Ainoastaan tilausliikenne.
Transporter för lokalbefolkningen och fritidsboare.
Kuljetuksia paikallisasukkaille ja kesäasukkaille.
Tidtabeller / Aikataulut: www.ferentes.fi
Satava 040 849 5140
Även fordon och tungtransport.
Myös ajoneuvot ja raskaskuljetukset.
Houtskärs ruttområde /
Houtskarin reittiliikenne:
Karolina 040 717 3455

m/s Satava

Houtskär – Iniö – Gustavs – Brändö Houtskari – Iniö – Kustavi – Brändö

2020

Ålandstrafiken
VAGEN TILL SKÄRGÅRDEN

Tidtabeller, avgångstider, bokningsregler, färjinfo mm.

www.alandstrafiken.ax

Aikataulut, lähtöajat, varaus­säännöt, lauttainfo ym.

Osnäs/Vuosnainen – Åva

m/s Viggen

Torsholma – Hummelvik

m/s Alfågeln

Ålandstrafiken
VAGEN TILL SKÄRGÅRDEN

Tel/Puh. 018 25 600
(må–fre/ma–pe 10–17)
info@alandstrafiken.ax

018-24 000
info@visitaland.com

m/s Karolina

SKAGENLAUTTA Oy

Skagen-färjan har ingen tidtabell, utan trafikerar vid behov. Dessutom kör färjan från Skagen alltid 15 min och 30 min innan m/s Auras avgång från Kannvik.

Skagenin lossilla ei ole aikataulua, vaan se liikennöi tarvittaessa. Lisäksi lossi lähtee Skagenista aina 15 min ja 30 min ennen m/s Auran lähtöä.

Må/Ma–To 06.00–22.00, Fre/Pe 06.00–23.00,
Lö/La 07.00–23.00, Sö/Su 08.30–22.00

m/s Vikare 050-379 1448

www.ksloy.fi

Iniö – Jumo

m/s Vikare

**TAIVASSALON
AUTO- JA VENETALO**
Piilinen Ky

Palvelut:

- Myynti
- Huolto
- Korjaukset
- Asennukset
- Kuljetukset
- Veneiden nostot ja laskut
- Talvisäilytys
- Trailereiden ja veneiden vuokraus

Turuntie 62 Taivassalo • Puh. 0400 594 068 tai (02) 848 1100
www.piilinen.com

INIÖ TORG • INIÖN TORI

Dalbo Craft
hantverk - käsityöt
Sari Karrila 040 514 4962
www.dalbocraft.fi

Rökt fisk - Savukalaa
juni-juli ti-to 11-16
kesä-heinäkuu ti-to 11-16
Kim Blomqvist 040 583 9009

**APUA
MAINONTAAN!**
TAIVASSALON TORPALTA

Teemme mainontaa ulos, sisään, printtiin ja verkkoon.

Lue lisää: pikkuapuri.fi

PERHEMAINOSTOIMISTO PIKKU APURI
Soita: 040 827 5658, niin jelpitään.

N60°23,8' E21°23,4'

19 21

INIÖ LANTHANDEL
NORRBY

☎ 0400 158 734
iniolanthandel@gmail.com

VÅRA ÖPPETHÅLLNINGSTIDER
4.5-28.6.2020

må-fre	9-17
lö	9-13
(20.6 samt 27.6)	9-15
sö	12-16
(21.6 samt 28.6)	

29.6-2.8.2020

må-fre	9-18
lö	9-15
sö	12-16

3.8-27.9.2020

må-fre	9-17
lö	9-13

28.9.2020-2.5.2021

ti, fre	10-17
ons-to	9-15
lö	9-13

Vi har även virke, ved, mylla,
kompostströ och mera till salu.
Vi sköter varutransporter på Iniolandet,
Jumo och Keistö!

CAFÉ • INREDNING/SISUSTUS

**Café Gamla
Banken**

Iniövägen 577 • 040 547 7771

TAIVASSALON APTEEKKI
www.taivassalonapteekki.fi

PUH. 02 878 175

Kerroshampurilainen ja
0,25 L juoma
Hinta 7,90 (norm. 9,00)

Grillikahvila Meriportti
Taivassalo, puh. 02 878426
Ma-Pe 6.30 - 21.00, La 8.00 - 20.00, Su 10.00 - 21.00

Autokorjaamo

Kustavin Autokorjaamo
Kustavintie 5129
23360 Kustavi
0415025440
huolto@kustavinkorjaamo.fi

- Huollot
- Korjaukset
- Varaosat
- Ilmastointihuolto
- Renkaat

Merkkillisen reitu. www.fixus.fi

KUKAT KOTIMATKASI VARRELLA
BLOMMOR PÅ HEMRESAN

Hussintie 15 Taivassalo 9-18, 9-15, 10-15
(02) 8414838
pioni.fi

PIONIEN KOTI

Kaikilta tuulilta suojaisa

- satama
- rantaravintola
- hotelli
- korkeatasoisten merkkivaatteiden myymälät.

Peterzens vierassatama / gästhamn
Parattula, Kustavi

peterzens.fi | 050 353 9545

Kustavi
SKÄRGÅRDENS KUNGARIKE
www.kustavi.fi

INSPIRERANDE GUSTAVS

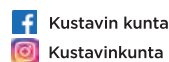
Gustavs är en oemotståndlig skärgårdskommun i ständig utveckling. Vi vill erbjuda bra service för turister samt permanent- och fritidsboende i en vacker maritim miljö.

TOP-5

1. Ren och trygg miljö
2. Kostnadsfri dagvård och en utmärkt byskola
3. Utmärkta möjligheter för fritidsintressen
4. Snabb fiberoptik för distansarbete
5. Många slags serviceboenden för äldre

En av Finlands mest förmånliga skatteprocenter: 18,25 %

KONTAKTA OSS, VI ÖNSKAR ER VÄLKOMNA!

Veijo Katara, kommundirektör, 0500 785 324
Meri-Tuuli Ojala, byggnadsinspektör, 0500 740 006
Markus Malmelin, fritidssekreterare, 050 575 9121
fornamn.efternamn@kustavi.fi

Foto: Juha Karikoski

SALORANTA

- ❖ Mansikka
- ❖ Varhaisperuna
- ❖ Herne
- ❖ Salaatti
- ❖ Vadelma
- ❖ Mustikka
- ❖ Kesäkukkia
- ❖ ym...

**Vanhemmat huom:
erittäin viehättävä
leikkipaikka lapsille!**

↓ Taivassalo
6 km

→ Saloranta

↑ Uusikaupunki
24 km

Puh. : Antti 0400 831 266
Osoite: Taivassalo
Uudenkaupungintie 594

Seuraa uusia tietoja ja kesätarjouksia nettisivuilla
www.salorannanmarjatila.fi

PERKALA LIGGER RAKT ÖSTERUT från Iniölandet med Velkua som granne på andra sidan i öster. Ön är långsträckt och smal, med många vikar, skog, ängar och höga berg. På sydspetsen står ett fyrtorn, som i tiderna styrde flygtrafiken till Åbo. Den ursprungliga bebyggelsen ligger runt två av vikarna som öppnar sig mot Perkalfjärden. Bryggorna där heter nu Perkala Norra och Perkala Södra och de angörs av förbindelsebåtstrafiken. På Perkala

finns det dessutom ett tjugotal sommarstugor utspridda längs stränderna.

Vi kom till Perkala sommaren 1976 och hyrde ett gammalt hus från 1880-talet på Oiva och Rakel Holmroos gårdstun. Då fanns det ingen el på Perkala, ingen förbindelsebåtstrafik och det var dåligt med brunsvatten. Men för oss och våra barn, som då var sju och fem år gamla, var ön ett orört paradys. Havsvattnet var rent och klart, stränderna sandbottnade

och vassfria. Korna gick ute i skogen hela sommaren och mjölkades där dom hittades. Fåren fördes ut till holmarna och hönsen kacklade och värpte i hönshuset. I skogarna var det gott om blåbär och svamp. Vi vara med på höängen varje år och fick följa med Oiva, när han lade ut näten i fjärdarna. Fångsterna var ofta goda med sik, flundror – och simpior. Och vi hade naturligtvis några Iniöbyggda träbåtar med Wickströms och Pyrkijä inombordsmotorer.

Snart fick Perkala både el, borrbrunnar och förbindelsebåtstrafik. Och vi fick köpa huset vi bodde i och renoverade det varsamt. Med huset följde också allt bohag som samlats genom åren. Vi sorterade och ordnade och levde oss med själ och hjärta in i gångna tider och i livet på Perkala. Vi firade både sommarlov, sportlov, jul och påsk på Perkala.

Drygt 40 år har gått och tiderna har förändrats. Havet är grumligt och vikarna växer igen. Hjortarna har erövrat landskapet. Oiva och Rakel har gått bort och deras stolar vid husknuten är tomma. Vi kommer inte så ofta till Perkala längre. Men som ordförande för Iniö deltidsoendes förening är jag nästan dagligen engagerad i något som gäller Iniö. Man tycks kunna vara i Iniö på distans också – och ha sitt hjärta där för alltid. ■

Patongissa pitää olla

Chef Lundén

YHTEYTENI INIÖÖN ALKOIVAT kauan sitten. Vanhempani olivat Turussa ystäväystyneet Iniön kirkkoherran kasvattiin Ingrid Långiin ja tämän houkuttelemia he viettivät viikon Iniössä kesällä 1946. Iniö-hulluus syttyi. Seuraavaksi kesäksi vanhempani vuokrasivat Norrbyn vastarannalta, Lillnäsistä viehättävän torpan. Ensimmäiset kesämuistoni keskittyvät tuohon paratiisiin. Olin kuusivuotias, kun torppa tarvittiin muuhun käyttöön ja kolme kesää vietimme äitini kotitalossa Lokalahdella. Uimapaikkaamme järveen oli siellä yli kilometri. Ikävä Iniöön ja mereen kaiheri koko ajan. Sitten ollessani 9, vanhempani onnistuivat vuokraamaan Norrbystä toisen torpan. Se tunnetaan nykyään Pauliinan museomökkinä, 30 metrin päässä rantaravintolasta.

Isäni Armas Lehtimäki oli taidemaalari, joka talvisin opetti taideaineita turkulaisissa kouluissa. Äitinikin oli kesät vapaana. Ikävuosina 9-16 vietin kesät melkein kokonaan Iniössä. Tunsimme kaikki Norrbyläiset ja he meidät. Matkat Iniöön hoituivat aluksi höyrylaiva Wellamolalla, sitten linja-autolla Kustaviin ja sieltä postiveneellä Iniöön. Vuonna 1963 isäni hankki 4,5 metrisen Marinella veneen 40 hv:n perämootoreineen. Väli Aurajoki-Norrby oli sillä usein hurja seikkailu. Iniön matkamme hoituivat sitten veneillä vuosikaudet, ennen kuin saatiin Hepo-niemi-Jumo lauttayhteydet.

Mökkimme Degernäsin niemessä valmistui 1970-luvun alussa. Ensimmäinen rakennus oli Norrbyn Jacobsin talon (tuulimyllyn takana) lasikuisti. Se tuotiin paikalleen kelkalla jäätä pitkin. Vanhempani asuivat Pauliinan "koijassa" lähes 1980-luvun loppuun. Palvelut olivat viressä ja Norrbyläiset kävivät päivittäin tervehtimässä. Opinnot ja uran alkuvai-

Mitt Iniö – Norrby

Teksti: Kimmo Lehtimäki

Vene oli Iniön ensimmäinen lasikuituvene ja pikasliippari. Foto: Kirjoittaja ja Marinella kesällä 1963.

heet rajoittivat Iniössä käyntejäni kesinä 1966–1974, mutta sitten alkoi "renesanssi", joka on jatkunut näihin päiviin asti.

Iniö on antanut minulle paljon. Meri, aurinko ja upeat maisemat ovat siitä yksi osa. Kesien viettäminen pienehkössä saaristolaisyhteisössä on avannut myös monia asioita, joita kaupungissa asuva ei koe. Elämän kiertokulun, sukupolvien häviämisen ja uusien polvien nousun olen voinut Iniössä nähdä ja kokea aivan toisella tasolla. ■

Ett cafe med skärgårdskänsla på m/s Antonia, Iniö-Houtskär-Iniö
Saaristohenkinen lauttakahvila m/s Antonia, Iniö-Houtskär-Iniö

050 566 2832

lolas.service@hotmail.com

 #LolasService

Lunch vid Församlingshemmet

15.6 - 31.8.2020

ma/må-to/to: 12.00-14.00

Pris/Hinta: 10€

050 566 2832

lolas.service@hotmail.com

 #LolasService

**Trevlig sommar!
Mukavaa kesää!**

Langh Companies

For cleaner air and seas

The Langh Companies are supporting the John Nurminen Foundation's Clean Baltic Sea project.

Hans Langh

Langh Tech

Langh Ship

Langh Companies | Alaskartano, FI-21500 Pikis, Finland | +358 2 477 9400 | langh@langh.fi

Tervetuloa asumaan ja elämään Iniöön

Teksti: Rolf Laurén & Riitta Seppälä | Käännös: Elina Rankio

Saaristokaupunki Parainen, jota myös kutsutaan "saariston pääkaupungiksi", oli itsenäinen kunta vuoden 2009 kuntaliitoksiin saakka. Silloin Paraisilla asui noin 12.000 asukasta. Enemmistökielenä oli ruotsi (54 %) ja suomen kieli oli vähemmistönä (46 %). Kuntaliitosten jälkeen kasvoi Parainen Nauvolla, Korppoolla, Houtskarilla ja Iniöllä. Kaupungin nimeksi valittiin tuolloin Länsi-Turunmaan kaupunki. Nimi kuulosti pitkältä ja kömpelöltä, ja 2012 kansanäänestyksen jälkeen vaihdettiin kaupungin nimeksi taas Parainen. Muitakin nimiehdotuksia oli, esimerkiksi Länsi-Turunmaa, Nauvo ja Merikruunu. Varsinkin entisten saaristokuntien asukkaat olivat tyytymättömiä nimeen Parainen, joten kaupunginosa kutsutaan edelleen omilla nimillään – Nauvo, Korppoo, Houtskari ja Iniö. Tänä päivänä on Paraisen asukasluku 15 285. Ruotsia äidinkielenään puhuu 55,2 % ja suomea 41,7 %.

Nyt mennään Iniöön!

Tällä hetkellä Iniössä asuu 195 henkilöä, kun vain 50 vuotta sitten näillä saarilla asui yli 500 ihmistä. Koko Parainen tarvitsee sisäänmuuttoa, mutta varsinkin Iniön palvelutason ylläpito edellyttää sitä. Iniöön kuuluu yli tuhat saarta ja luotoa. Iniön pääsaarella, Jumossa, Kolkossa, Åselholmassa, Kvarnholmassa, Sjäölössä ja Hepmossa sekä Perkalassa on vakinaista asutusta vuoden ympäri. Iniön kokonaispinta-ala on 335 km², josta 66 km² on maa-alueita ja 296 km² on merialuetta. (Wikipedia)

Suurin osa palveluista sijaitsee Iniön pääsaarella Norrbyssä. Täällä on koulu, päiväkotit, terveystalo, pankki, kirjasto, aluekonttori, palvelutalo Aftonro ja kauppa. Näiden lisäksi löytyy myös kahviloita, ravintoloita, majoituspalveluita ja Iniön kaunis kirkko.

Tule Iniöön asumaan ja elämään

Unelmoitko asuvasi turvallisessa ja samalla luonnonkauniissa ympäristössä? Haluaisitko, että töihin, kouluun tai päiväkotiin olisi vain lyhyt matka? Pidätkö ulkoilusta? Tule siis toteuttamaan unelmasi Iniöön, Turunmaan saaristoon.

Työ saaristossa

Saaristossa on paljon kalanviljely-yrityksiä, joissa kasvatetaan useimmiten kirjo-lohta ja siikaa. Kalaa perataan usein vuoden ympäri, ja viedään tuoreena ostajille mantereelle.

Monilla saaristolaisilla on oma yritys, esimerkiksi rakennus-, käsityö- tai ruoanvalmistusalalla. Turismi on merkittävä työllistäjä, ja täältä löytyy mm. mökkikyliä, vierasvenesatamia ja taksiveneitä.

Koulu, päiväkotit ja vanhustenhuolto etsivät silloin tällöin koulutettua työvoimaa. Monet saaristossa asuvat ovat töissä merillä, sekä saaristolautoilla että rahti- ja matkustaja-aluksilla, jotka liikenneivät ympäri maailman.

Asu Iniössä - työskentele ympäri maailman

Digitekniikka on avannut monia ovia. Voit asua yhdellä paikkakunnalla, ja asiakkaasi tai työnantajasi sijaitsevat aivan toisaalla. Etätyöstä on tullut varteenotettava mah-

dollisuus, olitpa sitten palkattu työntekijä tai yrittäjä.

Jos jonakin päivänä on tarpeen olla muualla, ei yhteysalusliikenne tuota ongelmia. Lautta Iniöstä Kustaviin liikennöi monta kertaa päivässä. Iniöstä matka Turkuun kestää lauttamatka mukaan lukien n. 1,5 tuntia.

Iniöstä pääsee myös Ahvenanmaan puolelle Torsholmaan, kun m/s Satava liikennöi sinne viikoittain. Kesäaikaan toimii myös lauttayhteys Houtskarinn Mossalaan neljä kertaa päivässä.

Turvallista lapsille, helppoa vanhemmille

Lapsiperheiden arki saaristossa on muutonta. Iniön päiväkotit on juuri rakennettu koulurakennuksen yhteyteen.

Iniössä on 9-luokkainen ruotsinkielinen peruskoulu. Koulurakennus on juuri remontoitu ja vieressä on monitoimitalo Snäckan, jossa on mm. liikuntasali.

Terveystenhoito Iniössä

Iniössä on myös oma terveyskeskus. Terveystenhoitaja on päivittäin paikalla, ja lääkäri käy vastaanotolla 1–2 kertaa kuukaudessa. Terveystieteissä hoituvat myös neuvolakäynnit, kouluterveydenhuolto ja kotihoito.

Aktiivinen yhdistys- ja kulttuurielämä

Iniössä on kymmeniä erilaisia yhdistyksiä, jotka järjestävät toimintaa merkitykselliseen vapaa-aikaan.

Mikäli kiinnostuit kaikesta tästä, ota yhteyttä yhdistykseen Pro Iniö ry. Tervetuloa vierailulle, voimme sitten kertoa ja näyttää lisää!

Viestintäpäällikkö Anne-Maaret Itänen:

1. Millä tavoin Parainen markkinoi kuntaan muuttoa koko kunnan alueelle? Ilmoituksilla, tv-mainoksilla, messuilla? Onko kaupunki palkannut jonkun, jonka työnkuvaan kuuluu kuntaan muuton markkinointi?

Saaristokaupunki Parainen markkinoi itseään kokonaisuutena: markkinointipanokset vuosina 2019–20 ovat sisältäneet mm. osallistumisen "Rakenna & Sisusta" -messuille Turussa (koronaviruksen vuoksi kaksi uutta kevään messua, "Koti & Maku" ja "Mökki & Meri" peruttiin), kampanjoporaaleja tonttimarkkinointiin ("Oikea pieni kaupunki"), markkinointivideoita, mainoksia sekä ulkona että sisällä Turun alueen linja-autojen näyttötauluilla.

Messuilla olemme tehneet yhteistyötä eri Pro-yhdistysten kanssa; he ovat olleet mukana esittelemässä omaa kunnan-

osaansa. Henkilöstö, joka osallistuu messuille ja tapahtumiin tulee eri kunnanosista, juuri kyetäksemme kertomaan Saaristokaupungin eri osista.

Viestintäpäällikkönä olen vastuussa asuin- ja imago-markkinoinnista, ja meillä on markkinointiryhmä, jossa on osallisina edustajia kaupungin eri yksiköistä (viestintä, kulttuuri, elinkeinotoiminta, ympäristö). Kaupungilla ei ole erikseen henkilöä vain kuntaan muutto -asioille.

Onko Paraisen kaupunginosa Iniöllä omaa koordinaattoria – henkilöä, joka vastaisi alueen kokonaisvaltaisesta kehityksestä? Emme työskentele kaupungissa kunnanosien perusteella jaoteltuina, vaan täällä on henkilöitä, joilla on kokonaisvaltainen vastuu esimerkiksi kaupungin elinkeinotoiminnasta,

Yliääkäri Kenneth Wilson Iniön terveydenhuollosta:

Iniössä on terveystakeskus, jossa sijaitsee myös lääkärin vastaanotto. Terveydenhoitaja on paikalla joka päivä klo 08:00-16:00. Vastaanotolla, joka toimii Paraisten kaupungin terveystakeskeman alaisena, hoidetaan myös neuvolapalvelut ja äitiysneuvonta, diabeteshoidot, kouluterveydenhoito ja kotisairaanhoidot. Paraisten terveystakeskeman lääkäri vieraillee Iniön terveystakeskuksessa kaksi kertaa kuukaudessa. Ajanvarauksen terveystakeskukseen voi tehdä arkipäivisin klo 09:00-10:00.

Haastattelimme Paraisten terveystakeskukseen vt. yliääkäriä Kenneth Wilsonia:

Onko Iniön terveydenhuollosta tehty riskikartoitusta?

Kaikilla Paraisten kaupungin työpisteillä tehdään riskikartoituksia parin vuoden välein. Paraisten kaupungin valmiussuunnitelma sisältää ohjeet kriisitilanteisiin. Nämä ohjeet kattavat kaupungin kriittiset toiminnot, mukaan lukien terveydenhuollon.

Onko Iniön terveydenhoitajalla sijaista, kun hän on lomalla tai sairaana? Miten tämä on suunniteltu tai budjetoitu?

Siellä (Iniössä) on vain yksi terveydenhoitaja, joka ei siten ole paikalla kaikkina aikoina joka päivä. Jos ilmenee hoitotarve, pitää AINA ottaa ensin yhteyttä puhelimitse arkipäivisin klo 9-10. Kiireellisissä tilanteissa pitää ottaa yhteyttä 112:een.

Tällä hetkellä Iniön terveydenhoitajalla ei ole sijaista, mutta asia on käsittelyssä.

Keitä kaikkia Iniön terveystakesema palvelee?

Ensisijaisesti Paraisten kaupungin asukkaita. Kiireellistä hoitoa annetaan kaikille avuntarvitsijoille.

Iniössä on n. 600 kesämökkiä, joka tarkoittaa aika suurta määrää osavuosiasukkaita. Kuorimittavtko osavuosiasukkaat Iniön terveydenhuoltoa, ja jos, niin kuinka paljon? Kuorimitusta ei koeta suurena.

Voiko osavuosiasukas tai turisti tulla Iniön terveystakeskukseen saadakseen apua punkin poistoon, joka sijaitsee selässä, tai jos hänellä ei ole punkkipinsettejä?

Puutiainen pitää poistaa heti sen huomattuaan, jotta borrelian saamisen riski olisi mahdollisimman pieni. Puutiainen on niin laaja, että alueella oleskelevilla pitäisi olla valmius ja välineet punkkien poistoon. Monesti puutiaisen poisto onnistuu hyvin myös ilman pinsettejä.

Voiko Iniöstä saada apua loma-aikana, jos huomaa, että puutiaisen pureman ympärille on muodostunut punainen rengas?

Jos rengas/punertuma on yli 5 cm pitäisi sitä hoitaa antibiooteilla, ja silloin voi ensisijaisesti olla puhelinyhteydessä terveystakesemaan.

Mitä pitää tehdä, jos kyykäärme puree? Onko ohjeissa eroa, jos pureman saanut on lapsi tai aikuinen? Pitääkö soittaa 112?

Pitää pysyä rauhallisena ja pidellä puremaa paikallaan. 112 voi soittaa saadakseen ohjeita. KAIKKIEN pitää hakeutua lääkäriin vähintään tarkkailtavaksi.

Saaristolääkärien ainutlaatuinen lääkärivene toimii isolla alueella saaristossa, tiedätkö, kuinka paljon heidän palveluitaan käytetään? Minulla ei ole tilastoja heidän toiminnastaan, mutta tiedän, että tulevalle kaudelle on hankittu uusi lääkärivene pariksi edelliselle, joten toiminta on hyvin aktiivista.

FinnHEMS/Turku -lääkärihelikopteria tarvitaan usein Iniössä, onko sen toiminta turvattu tulevaisuudessa?

FinnHEMS on jo vakiintunut instituutio Suomessa ja minun on hankala kuvitella saaristomeren turvallisuutta ilman heidän toimintaansa.

Minkä kirjan luit viimeksi?

Harari: SAPIENS – a brief history of human-kind

liikenneyhteyksien lobbauksesta tai turisimimarkkinoinnista. Jokaisella kunnanosalalla on tuki oma infosihteerinsä, joka on "jokapäiväkanhölly", ja toimii mm. aluelautakunnan sihteerinä.

Alla lista asioista, joihin tarvittaisiin koordinaointia Iniössä:

Maankäyttösuunnitelma – omistaako kaupunki tonttimaita Iniössä? Uusi rivitalo pitäisi rakentaa? Uusia veronmaksajia tarvittaisiin? Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin vastaa kaupungin kaavoituksesta. Kaupunki ei omista tonttimaata Iniössä; maankäyttöinsinööri (Peter Lindgren) ja kaupungingeodeetti (Daniel Backman) vastaavat maankäyttöpolitiikasta. [www.pargas.fi/fi/kaupunkisuunnittelu]

Kaupungin vuokrataloista vastaa (myös rakentamisesta) kaupungin tytäryhtiö Väst-Åbolands Hyreshus Ab. [www.pargas.fi/fi/vuokra-asunnot]

Ilmainen päivähoido Iniössä, kuten Kustavissa Kuulostaa hyvältä idealta, mutta kaupunginvaltuutettujen pitää päättää asiasta.

Turismi, rengastien kokonaisvaltainen hallinta

Turismipäällikkö Niina Aitamurto vastaa turismista ja rengastien koordinoimisesta, yhteistyössä Visit Turun ja Naantalin Matkailun kanssa.

Päiväkoti, koulu, palvelutalo Aftonro – ovatko palvelut turvattu myös tulevaisuudessa?

Päiväkodissa ei ensivuodesta lähtien ole lapsia, mutta meillä on valmiudet aloittaa uudelleen. Koulun oppilasmäärässä ei lapsikato lähimpinä vuosina vielä näy. Myös palvelutalon toiminta on turvattu.

Onko kaupungin kiinteistöillä Iniössä kiinteistöhuoltosuunnitelma?

Kyllä, kaikilla kaupungin kiinteistöillä on huoltosuunnitelma.

Paraisten kaupungilla on kaksi ympäristötarkastajaa, vierailvatko he koskaan Iniössä, jotta kaiken rojun saisi pois rannoilta ja kiinteistöiltä?

Ympäristötarkastaja Petri Huovila vastaa näin: Me kaksi Paraisten kaupungin ympäristötarkastajaa vierailimme Iniössä tarpeen mukaan, enimmäkseen tilauksesta. Emme ikävä kyllä ehdi aktiivisesti etsimään rojuja; kiinteistöjen omistajien pitää huolehtia kiinteistöistään huolella.

Välillä joudumme vaatimaan kiinteistöjen omistajia siivoamaan "jätteet" kiinteistöiltään. Tarvikkeiden säilytys kiinteistöissä kuuluu rakennusvalvontaan, me hoidamme jäteongelmia. Silloin meidän pitää itse käydä paikan päällä, tai ainakin saada tarpeeksi hyviä valokuvia kohteesta, ja tarkka paikkatieto rojun sijainnista.

Onko tehty jotain luovia suunnitelmia (saariston) Iniön tulevaisuudelle – keinoja, joilla estettäisiin Iniön (saariston) asukaskato?

Kaupungin strategian visio on luova saaristo. Olemme valinneet viisi painopistealuetta, ja näiden alle olemme suunnitelleet yhteensä 41 erilaista toimenpidettä, jotka auttavat meitä saavuttamaan päämäärämme. Nämä toimenpiteet auttavat meitä tekemään koko kaupungista kiinnostavan sisään muutolle.

Mitkä kriteerit tai ominaisuudet valitsit SWOT-analyysiin Iniöstä (Paraisista)?

S: (vahvuus) Turvallisuus, luonto, rauha, hyvät palvelut (mm. todella hieno koulu/kirjasto/päiväkoti).

W: (heikkous) Lapsi(perheiden) puute, asuntojen puute.

O: (mahdollisuus) Etätöet antavat mahdollisuuden sisään muutolle (varsinkin nyt koronakevään jälkeen). Voisivatko vapaa-ajanasukkaat muuttaa piilopirtteihinsä? Tyhjä talot voisi vuokrata/myydä sisään muuttajille? Voisiko ihmisiä pyytää kokeilemaan Iniössä asumista, tietyn aikaa?

T: (uhka) Liikenneyhteyksien ja palvelujen ylläpito.

Minkä kirjan luit viimeksi?

Olen lukenut paljon keväällä, yli 30 kirjaa. Viimeisin kirja oli Maria Adolffssonin kirjoittama ja oli nimeltään Meren ja Pirun välissä ja on kolmas ns. Doggerland-sarjassa. Suosittelen!

Erkaksen tilalla on monta rautaa tulessa

Lindqvistin perhe on nyt asunut ja ahertanut melkein kymmenen vuotta perinteikkäällä Erkaksen pientilalla.

Perheeseen kuuluvat vanhemmat Suvi ja Tom sekä 9-vuotias Eliel ja 6-vuotias Daniel. Lisäksi pariskunnalla on kolme aikuista tytärtä, jotka asuvat, opiskelevat ja työskentelevät muilla paikkakunnilla. Perhe on niin sanottu "uusiperhe".

Suvi ja Tom tapasivat työpaikalla, hotellin keittiössä. Molempien juuret ovat pääkaupunkiseudulla. Suvi on työskennellyt sekä Helsingissä että Tampereella kokkina ja keittiömestarina. Tom on tehnyt töitä kokkina, keittiömestarina ja keittiöpäällikkönä sekä F&B managerina suurissa hotelleissa Helsingissä ja Turussa, mm. Turun linnassa. Kiinnostus ruokaan on aina ollut lähellä Tomin sydäntä, ja hän on ollut järjestäjänä ja tuomarina Vuoden Kokki -kilpailussa jo kymmenen vuoden ajan, ja toiminut myös Suomen kokkimaajoukkueen assistenttina.

Tom on myös Chaine des Rotisseurs -jäsen, ja hänet on valittu Suomessa Vuoden Keittiömestariksi 2005. Tomin uusimpina saavutuksina voi pitää kouluttautumista panimoalan saloihin ja mehiläiskasvattajaksi, ja ajatuksissa ja unelmissa siintääkin jo oma pieni panimo ja mehiläistarha. Ehkä iniöläiset saavat ensi kesänä maistaa "Weissbieriä", vehnäolutta, jota Tom oppi arvostamaan työskenneltyään seitsemän vuotta Saksassa.

Kokkitutkinnon lisäksi Suvilla on myös keittiömestarin koulutus, audiovisuaalisen viestinnän ja verkkosuunnittelun ammattitutkinto, sekä maidonjalostajan ammattitutkinto. Viimeisimmän koulutuksen jälkeen pariskunta alkoi suunnitella hankkivansa eläimiä, joista saisi maitoa. Etätöiden mahdollisuus oli motiivina verkkosuunnittelijan koulutuksen suorittamiseen. Suvi on tehnyt Erkaksen

Teksti: Rolf Laurén | Käännös: Elina Rankio

tilan ja Jumon Juustolan omat kotisivut ja muutamien muidenkin yritysten sivuja.

Työskenneltyään eri paikoissa Suomessa mantereeseen puolella, ottivat he ohjat käteensä Rauman saaristossa Kylmäpihlajan Majakassa, harjoittaen siellä hotelli-, ravintola-, kahvila- ja vierassatamatoimintaa.

Lindqvistin perhe muutti kokoaikaisesti Erkaksen tilalle Jumon saarelle Iniöön vuonna 2015 ja heistä tuli näin ns. pysyväisasukkaita. Lapset aloittivat silloin Iniön päiväkodissa ja koulussa.

Tänä päivänä Erkas Gården Oy hoitaa päivittäisen ruokatarjoilun palvelutalo Aftonron asukkaille, kouluun ja päiväko-

tiin. He auttavat myös tarvittaessa ja tilauksesta em. tilojen siivouksessa. Jumon tilalla perheellä on pieni meijeri, Jumon Juustola, jossa he valmistavat eri maitotuotteita lehmänmaidosta, mm. jäätelöä, viiliä, jogurttia ja juustoja. Tällä hetkellä juustovalikoimasta löytyy valko- ja punahomejuustoa. Maidon he ostavat maitotilalta Taivassalosta, periaatteenaan käyttää niin lähellä tuotettuja raaka-aineita, kuin mahdollista.

Maatilallaan Lindqvistin pariskunta pitää myös tilamyymälää, josta asiakkaat voivat ostaa edellä mainittuja tuotteita, sekä kotona leivottua leipää, kotitekoista hillaa, kustavilaisen Saaristo Siiderin

ja Fiskarsin panimon tuotteita, ja muuta pientä hyvää. Kesäaikaan Erkaksen tilalla järjestetään illallisia ja ryhmiä palvelaan tilauksesta vuoden ympäri. Alusta asti heillä on ollut myös Bed & Breakfast, joka vallitsevan pandemian vuoksi on kuitenkin artikkelin kirjoitushetkellä suljettuna.

Tilalla on monenlaisia eläimiä; islanninhevosta, vuohia, kanoja ja lampaita. Tällä hetkellä Suvi ja Tom valmistavat tuotteita – esimerkiksi jogurttia ja juustoja – tilan vuohien vuohenmaidosta omaan käyt-

töönsä. Tämä on osa harjoitusta ja tuotekehittelyä, jonka perusteella on tarkoitus tulevaisuudessa jalostaa tuotteita myös myyntiin.

Kyseltäessä kiinnostusta myydä tuotteitaan Iniön torin kojuissa vastaavat Suvi ja Tom:

”Olemme joskus miettineet Norrbyn samassa olevia kojuja, ja hakeneetkin toripaikkaa muutama vuosi sitten, mutta silloin ei ollut tilaa. Koska nyt toimitamme tuotteitamme Iniö Lanthandeliin, eivät torikojut enää ole ajankohtaisia. Tänä vuonna ja lähitulevaisuudessa panostamme omaan tilapuotiimme, jossa on myynnissä omia tuotteitamme. Tuotteemme ovat nyt keväällä saaneet hyvän vastaanoton asiakaskunnassamme, illallisillamme ja luonnollisesti myös Aftonrossa.”

Mitä pidätte Iniön palvelutarjonnasta ja lauttayhteyksistä Iniöön?

”Olemme erittäin tyytyväisiä Iniön palvelutarjontaan. Ollakseen niin pieni paikkakunta, löytyy täältä kaikkea! Päiväkoti, koko peruskoulu, kauppa, kahviloita, ravintoloita, pankki, posti, kirjasto, terveystalo, kirkko ja erilaisia yrittäjiä”, laskee Tom. ”Monitoimitalo, jossa on mm. elokuvanäytöksiä... mitä muuta voisi vielä odottaa”, lisää Suvi.

”Liikenneyhteydet ovat hyvät, niihin täytyy vain sopeutua”, sanoo Tom. ”Olemme todellakin tyytyväisiä saadesamme asua täällä, täällä on rauhallista ja turvallista”, vahvistavat Suvi ja Tom.

Mitkä ovat mietteenne koronaviruksesta?

”Se on epämiellyttävä asia, mutta täytyy yrittää nähdä positiiviset puolet pandemian mukana tulleista sivuvaikutuksista. Esimerkiksi suuren skaalan ympäristökysymykset... Ilma ja vesistöt ovat osassa maailmaa nyt puhtaampia ja kirkaampia. Myös etätyöskentely on lisääntynyt vauhdilla, ja voi toivoa, että ihmiset tulevaisuudessa muuttavat maaseudulle ja saaristoon, sillä pystyvät tekemään työnsä paikkakunnalla, jossa haluavat asua. Tästä voisi löytyä myös ratkaisu koulunkäyntiin ja opetuksen syrjäseuduilla, joissa kouluja uhkaa sulkeminen.”

Lindqvistin perheelle ei hirveästi jää aikaa harrastuksille ja vapaa-ajan puuhille, mutta he matkustavat mielellään, kun voivat. Ratsastus, golf ja kalastus ovat mielipuuhiä, kun aikaa löytyy.

”Tervetuloa Erkas Gårdenille, löydätte meidät Jumon kylästä, 500 m Iniöntiestä, Saariston rengastien varrelta”, toivottavat Suvi ja Tom. ■

Sköt dina LokalTapiola ärenden lätt via Livstrygghetsappen

Livstrygghetsapplikationen är nära till hands när du behöver information om försäkringar, ekonomi och hälsa.

Läs mer: www.lahitapiola.fi/mobilt
Ladda ner Livstrygghetsapplikationen:

LOKALTAPIOLA
Sydkusten

Sandra Bergqvist - saariston "oma" kansanedustaja

Sandra Bergqvist, RKP, valittiin eduskuntaan viimeisimmässä eduskuntavaaleissa 19.4.2019. Ruotsalainen kansanpuolue keräsi 4,5 % (2015, 4,9 %) äänistä koko maassa. Tämä antoi RKP:lle yhdeksän eduskuntapaikkaa.

Sandra Bergqvist, joka luonnollisesti oli ehdokkaana Varsinais-Suomen vaalipiirissä, keräsi yhteensä 2983 ääntä kovan työpanoksen ja hyvin tehdyn kampanjan ansiosta. Kamppailu edustajanpaikasta oli tasaista Sandran ja kilpailija Barbara Heinosen välillä; Heinonen sai 2856 ääntä.

2019 vaaleissa äänestettiin eduskuntaa 94 naista, joka tarkoittaa, että kaikista edustajista 46,5 % on nyt naisia. Suuri osa eduskuntatyöstä tehdään eri valiokunnissa. Sandra on varapuheenjohtaja lakivaliokunnassa (18.06.2019-) ja jäsen liikenne- ja viestintävaliokunnassa (02.05.2019-). Turvatakseen edustuksen valiokunnissa myös koronakriisin aikana valittiin eri valiokuntiin lisää varajäseniä huhtikuussa 2019. Sandra valittiin varajäseneksi hallintovaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

Lakivaliokunta käsittelee muun muassa perhe-, jäämistö-, velvoite- ja esineoikeutta, rikos- ja prosessioikeutta, tuomioistuimia sekä vankeinhoitoa koskevaa lainsäädäntöä.

Liikenne- ja viestintävaliokunta käsittelee asiat, jotka koskevat mm tie-, rautatie-, ilma- ja vesiliikennettä, merenkulkua, postia, televisiota.

Hallintovaliokunta käsittelee muun muassa valtion alue- ja paikallishallintoa, alue- ja rakennepoliittikkaa, yleishallintoasioita, valtion henkilöstöpolitiikkaa, poliisi- ja pelastustointa, onnettomuustutkintaa, rajavartiolaitosta, ulkomaalaisasioita sekä kunta- ja kirkollisasioita.

Ympäristövaliokunta käsittelee muun muassa asumista, kaavoitusta, rakentamista, ympäristön- ja luonnonsuojelua, jätehuoltoa ja vesilainsäädäntöä koskevia asioita.

Teksti: Rolf Laurén
Käännös: Elina Rankio

Sandra, kuinka ensimmäinen vuotesi eduskunnassa on sujunut?

Vuosi on ollut erittäin mielenkiintoinen, pitänyt sisällään paljon hallitusneuvotteluita, ministerinvaihdoksia, uuden pääministerin valinnan ja nyt koronakriisin. Poliittikka on koko ajan ollut esillä keskustelunaiheena, ja se on vaikuttanut myös meihin kansanedustajiin ja työhömmme.

Voisitko kertoa valiokunnissa käsiteltävien asioiden tuloksista, jotka jotenkin vaikuttavat Turunmaan saaristoon ja Iniöön?

Hallitusohjelmassa on monia hyviä mainintoja, jotka koskevat saaristoa. Nämä maininnat ovat hyvän tiimityön tulos puolueessamme (RKP).

Yhtenä esimerkkinä voin mainita liikenne- ja viestintävaliokunnan keskustelun laajakaistan tärkeydestä maaseudulla, jossa olen painottanut, kuinka tärkeää hyvät yhteydet ovat myös saaristossa.

Kun on kyse saariston asioista, toimin puheenjohtajana Saaristoasiain neuvottelukunnassa. Siellä kehitämme parhaillaan saaristopoliittista ohjelmaa ja uusia kriteereitä, joiden perusteella eri kunnille voidaan myöntää saaristolisää ja syitä siihen.

Mitä kuuluu liikenne- ja viestintävaliokuntaan; saariston elinehdotat ovat vesiliikenne ja posti? Vuonna 2018 oli lauttaliikenteen maksullisuus keskustelun alla ja 2019 uhkasi Iniön postia sulkeminen. Onko näistä asioista keskusteltu myös nyt?

Sipilän hallitus ehdotti maksullista lauttaliikennettä. Nykyinen hallitus ja hallitusohjelma sanoo, että lauttaliikenteen on oltava maksuton. Saariston postinjakelu on tällä hetkellä yksi työn alla olevista asioista. Meillä on työryhmä, joka käsittelee Postin tulevaisuutta. Olen myös tässä asiassa nostanut esiin saariston tilanteen. Myös Saaristoasiain neuvottelukunta on ollut aktiivinen asiassa.

Tällä hetkellä moni suomalainen tekee etätöitä, kotoa käsin tai mökiltä. Olisiko mahdollista päättää, että myös kesämökistä voisi tehdä vakituisen asunnon? Mitä mieltä olet siitä?

Osittain se on mahdollista jo nyt. Jos talo täyttää omakotitalon kriteerit, on mahdollista hakea poikkeuslupaa talon käyttötarkoituksen muuttamiseen kesämökistä vakituiseksi asunnoksi.

Syyskuusta 2019 asti on Sandra Bergqvist toiminut puheenjohtajana Saaristoasiain neuvottelukunnassa. Neuvottelukunnalla on keskeinen rooli saaristoalueiden kehityksessä, ja sillä on osallisina edustajia kaikista puolueista. Onko esimerkkejä tärkeistä asioista saariston parhaaksi, joista on jo keskusteltu ja jotka olisi jo saatettu toimintaan?

Olemme antaneet lausunnot sekä postin asiasta, että kiinteistöveroista, mutta juuri nyt tärkein asia olisi uuden saaristopoliittisen ohjelman kehittäminen ja kriteerit tulevaisuuden saaristokunnille.

Teemme paljon töitä lisätäksemme eri ministereiden, puolueiden ja virkamiesten tietoisuutta ja osaamista saaristosta. Työ on pitkäjänteistä ja vaatii paljon itsepäisyyttä ja johdonmukaista työtä.

Kuinka näet ruotsin kielen tulevaisuuden Suomessa?

Mielestäni Suomi voi vastaisuudessaakin olla kaksikielinen maa. Samanaikaisesti meidän

pitää kehittää näkemystämme palveluista ruotsin kielellä. Sen ei pitäisi olla "valinnaista", vaan lähtökohta. Onnistuaksemme tässä meidän pitää luoda mahdollisuuksia niin hyvään kielelliseen arkielämään kuin vain mahdollista.

Saaristolaki - "Laki saariston kehityksen edistämisestä" - mitä sille kuuluu nykyään? Kuinka se huomioidaan eduskunnassa?

Se on edelleenkin sama laki, kuin 1981, jolloin se kirjoitettiin. Harva tietää sen olemassaolosta ja ikävä kyllä se unohdetaan liian usein. Tietyissä asioissa se tarvitsee päivittämistä, ja ikävä kyllä on selvää, että sen tulkinnanvara on niin laaja, ettei se hyödytä saaristoa.

Voivatko valitsijasi ja muut ihmiset lukea työstäsi eduskunnassa kotisivuillasi sandra-bergqvist.fi/uttalanden/?

Kyllä voivat. Ikävä kyllä en ehdi päivittää sivua niin usein, kuin minun pitäisi.

Mitä toivot/toivotat saaristolaisille?

Jos saaristo halutaan pitää elinvoimaisena ja kiinnostavana asuinpaikkana myös 30 vuoden päästä, pitää meidän huomioida digitalisaation mahdollisuudet, ja keksiä uusia tapoja tuottaa palveluita. Näkisin mielelläni, että me saaristolaiset itse keksisimme uusia ideoita ja ajatuksia. Me itse tiedämme, miten kaikki toimii.

Minkä kirjan luit viimeksi?

Ehdin niin harvoin lukea muuta, kuin työhön liittyviä papereita, tutkimuksia, raportteja ja analyysyjä, mutta pari viikkoa sitten luin Camilla Läckbergin Kultahäkin. Se toimi sopivana vastakohtana kaikelle tälle muulle, jota luen.

Jos teillä on kysymyksiä, ottakaa yhteyttä sähköpostitse: sandra.bergqvist@eduskunta.fi

Mitt Iniö – Kolko

Text: Anvi Gardberg

DET VAR EN KALL VINTERDAG år 2004 när vi kom till Kolko i Iniö första gången. På den tiden var vi två vuxna och en son som skulle fylla tre på våren.

Jag tyckte om byn, och huset med två kammare och ett kök. Vid stranden mötte vi Mildred, som hade hört en barnröst och kom ut på sparkstötting för att se vem det var. "Er känner jag", sa hon.

Jag visste att min pappas familj hade varit sommargäster i Keistiö på 1930-talet, men inte att farfars bröder hade bott på andra öar, och en av dem på Kolko hos Mildreds far.

Några år senare, när vi hade köpt huset och rotat oss på ön, letade vi gamla Iniöbilder till en fotoutställning. Många kom från mina släktingar, men de finaste kom från Mildreds fotoalbum och Maria Ekqvists lilla Kolkomuseum.

De här bilderna öppnade ett fönster bakåt i tiden. Många var tagna av Robert Tikkanen eller hans son Henrik, som också skrev underbara skrönor om Kolko. Henrik skrev reportage i Hufvudstadsbladet om Tilda Petterssons 90-årsdag på 1950-talet, när alla nio barn kom till Kolko från olika länder och världsdelar för att fira sin mor.

Vi hann aldrig träffa Tilda som bodde på samma backe som vi. Men Mildred blev en av många vänner på Kolko. Hon var nyfiken och pratsam och visste vad som hände på ön.

När Mildred dog var några grannar hos henne, och de lade blommor från min trädgård i kistan. Det kändes rätt. ■

Annvis blivande far (till vänster) som 10-åring på Keistiö med sina syskon.

MOSSALA ISLAND RESORT

NATURE IS COMING

+358 503 477 658 | mossala.fi | [@mossalaislandresort](https://www.instagram.com/mossalaislandresort)

Houtskär, 21770 Mossala

Takrenoveringar

Riskfritt också i coronatider.

Inte på en eller två dagar utan

**ORDENTLIGT
PÅ EN GÅNG!**

JALO LUX Takens **KUNG**

**VINNER DU EN
RENOVERING VÄRD**

10.000€

KOLLA: KYMPPI-KATTO.FI

0400 375 833
Peetu Karlsson

KYMPPI-KATTO

*För att undvika koronasmittorisen
är det möjligt att boka en **KOSTNADSFRI**
planering enligt våra tidtabeller.
Offerten får ni elektroniskt.*

NYCKLARNÄ I HANDEN - GARANTIARBETE - KYMPPI-KATTO.FI

PRO INIÖ

*önskar en trevlig sommar!
toivottaa hyvää kesää!*

Iniö hälsostation

Norrby, Iniövägen 590

Hälsostationen fungerar med tidsbokning.

Telefonkontakt önskvärt före besöket.

För vårdbedömning ring 0400 117 121

Iniön terveystasema

Norrby, Iniöntie 590

Terveystasema toimii ajanvarauksella.

Puhelinyhteys toivottavaa ennen käyntiä.

Hoitotarpeen arviointia varten

soita 0400 117 121

Hjärtstartare (defibrillator) på Iniö

Iniö hälsoshus, Norrby, Iniövägen 590

Hälsostationens yttervägg, till vänster om huvudingången i skyddsskåp.

Kontaktperson: Iniö hälsostation/ Nina Grandell 0400 535 582, 0400 117 121

Keistiö byalag r.f., Keistiö byväg 4

Före detta Keistiö lanthandels ingång, innanför ytterdörren.

Kontaktperson: Leif Jensén 0400 745 316

Jumo byalag, Kannvik, Jumo

Iniö färjfastet, på ishusets yttervägg i skyddat skåp.

Kontaktperson: Café Alppila, Tiina Pöyli 040 595 8794

Sydäniskurit (defibrillaattorit) Iniössä

Iniön terveystalo, Norrby, Iniöntie 590

Terveystaseman ulkoseinällä, pääsisäänkäynnin vas. puolella suojakaapissa.

Yhteyshenkilö: Iniön terveystasema/ Nina Grandell 0400 535 582, 0400 117 121

Keistiö byalag r.f., Keistiö byväg 4

Entisen Keistiön kaupan eteinen, heti ulko-oven sisäpuolella.

Yhteyshenkilö: Leif Jensén 0400 745 316

Jumo byalag, Kannvik Jumo

Iniö lauttaranta, punaisen "jäätalon" ulkoseinällä, suojakaapissa.

Yhteyshenkilö: Café Alppila, Tiina Pöyli 040 595 8794

Mera information • Lisätietoa

www.defi.fi

Villa Högbo 1933

villa.hogbo@saaristokodit.fi

Kommunhusbacken 17,

23390 Iniö, Norrby

p: +358 440552253

saaristokodit.fi

AboGrafi

Painotoimisto - Tryckbyrå

Behöver du

• **publikationer:** böcker, tidskrifter, tidningar, kataloger, årsböcker ...

• **för marknadsföring:** flyers, kalendrar, visit- och postkort, annonser ...

• **till kontoret:** kuvert, blanketter, folders ...

• **infomaterial:** skyltar, dekaler, banderoller, storbilder ...

Jag gör ombyggnaden/layouten samt sköter om produktionen med 30 års erfarenhet och med kontakter till pålitliga inhemska leverantörer. **Begär offert!**

Mikael Syrjälä | 050-516 8512 |

mikael@abogرافي.fi | www.abogرافي.fi

Utgivare/Julkaisija: Pro Iniö rf. ry

Ansvarig utgivare/Vastaava julkaisija: Rolf Schwartz

Redaktion/Toimitus: Rolf Laurén, Elina Rankio, Riitta Seppälä

Annonsförsäljning/Ilmoitusmyynti: Rolf Lauren, Aboprint 050 338 2255

Ombrytning/Taitto: Mikael Syrjälä

Tryck/Paino: Aboprint, Pargas Parainen 2020

Upplaga/Painos: 1500ex

PARHAAT RATKAISUT JOKAISEEN RANTAAN

RANNIKON MERITYÖ OY

Tehtaantie 3, 23310 Taivassalo, puh. (020) 734 4210

myynti@merityo.fi, www.merilaituri.fi, www.merityo.fi

PRO INIÖ -medlemskap

10€ /person/år för egentlig medlem
50€ /person/år för understödande medlem
eller understöd med valfri summa.

Skriv ditt namn eller företag, adress, telefon och e-postadress i meddelanderutan!

Även kontantbetalning!

Bank: FI93 5560 0920 0321 18

PRO INIÖ -jäsenyys

10€ /henkilö/vuosi varsinainen jäsen
50€ /henkilö/vuosi tukijajäsen tai tuki valinnaisella summalla.

Kirjoita nimesi tai yritys, osoite, puhelin ja s-postiosoite viestiruutuun!

Myös käteismaksulla!

Pankki: FI93 5560 0920 0321 18

Pro Iniös styrelse • 2020 • Pro Iniön hallitus

Rolf Schwartz, Riitta Seppälä, Rolf Laurén, Seppo Bruun, Elisabeth Dahla, Barbro Lindholm, Jukka Pakarinen.

INIÖ

GUIDE OPAS

NOMADI

Ladda ner – Lataa – Download – Herunterladen

Pro Iniö r/ry

åbolands fastigheter turunmaan kiinteistöt

Hemma i Skärgården

Ett förtjusande skärgårdshemma på ön Keistiö i Iniö! 1ha, 150m strandlinje. 2015 byggt 84m² stuga. Alla bekvämligheter+öppen spis.
Ihana saaristotila Iniön Keistiön saarella! 1ha, 150m rantaviivaa. 2015 rak. 84m² mökki. Kaikki mukavuudet + takka.
Bp/Hp: 250.000€
Föfr. Tiedustelut: Holmberg

Skärgårdshemma på Jumo i Iniö! 13,3ha på Jumo och Bockholm. 2001 byggt bostadshus på 84m² + bl.a. båtbyggeri, ateljé och två båthus.
Saaristotila Iniön Jumossa! 13,3ha Jumossa ja Bockholm saarella. 2001 rak. 84m² asuinrak. + esim. veneveistäjä, ateljee ja kaksi venevajaa.
Bp/Hp: 185.000€ Föfr. Tiedustelut: Holmberg

En mycket rofylld strandfastighet i Houtskär Medelby! 1,09ha, 140m strand. Ca 60m² stuga+strandbastu+garage. El och borrbrunn.
Omarauhainen rantakiinteistö Houtskarın Medelbyssä. 1,09ha. 140m rantaa. N. 60m² mökki+rantasauna+autotalli. Sähköt ja porakivo.
Bp/Hp: 210.000€ Föfr. Tiedustelut: Ekblad

Saltstänkt sommarställe på Inipett i Iniö skärgård! 1,52ha tomt, 160m strand mot söder. Ca 40m² stuga från 1990 + strandbastu.
Merihenkinen kesäpaikka Inipett saarella Iniön saaristossa. 1,52ha tontti, 160m rantaa etelään. N. 40m² mökki v. 1990 + rantasauna.
Bp/Hp: 155.000€ Föfr. Tiedustelut: Holmberg

Fantastisk fritidsfastighet på Södholm invid Skiftet! 8,9ha, 800m strand. Stuga på 80,5m² + strandbastu. 2 outnyttjade RA byggrätter
Fantastinen kiinteistö Södholmen saarella Kihdin reunalla! 8,9ha, 800m rantaa. Mökki 80,5m²+ rantasauna. 2 käyttämätöntä RA rak.oik.
Bp/Hp: 339.000€ Föfr. Tiedustelut: Holmberg

Rabbe Holmberg
VD, AFM
Toimitusjohtaja, LKV
040 557 4024
rabbe.holmberg@abolandsfastigheter.fi

Peter Ekblad
Försäljningschef, AFM
Myyntipäällikkö, LKV
040 581 1894
peter.ekblad@abolandsfastigheter.fi

AB ÅBOLANDS FASTIGHETER AFM TURUNMAAN KIINTEISTÖT OY LKV

Strandvägen 24, 21600 Pargas
Rantatie 24, 21600 Parainen
www.turunmaankiinteistot.fi